

Programmabegroting 2023-2026

GR Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst Zeeland

Voorwoord

Voor u ligt de begroting 2023-2026 van de gemeenschappelijke regeling (GR) Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst Zeeland. Deze begroting is een begroting zonder aanvullende maatregelen en nieuw beleid. Zoals we vorig jaar tijdens raadsbijeenkomsten en in het Algemeen Bestuur hebben aangegeven, hebben we vanaf 2021 ingezet op een betere sturing / nog beter grip op het realiseren van onze (wettelijke) taken en om een sterke robuuste en financieel gezonde GGD voor de komende jaren te krijgen. In het Algemeen Bestuur van juli wordt een eerste begrotingswijziging 2023 aangeboden waarin organisatieontwikkelingen en andere maatregelen zijn verwerkt om deze grip te versterken en de basis op orde te krijgen/houden. Bijvoorbeeld de voorgestelde toekomstige maatregelen op basis van de resultaten uit de evaluatie van de tijdelijke hulpstructuur.

GR Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst

In de GR Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst Zeeland is een onderscheid te maken tussen GGD Zeeland (onder leiding van de Directeur Publieke Gezondheid) en het programma Inkoop Jeugdhulp Zeeland van het Bureau Inkoop Jeugdhulp Zeeland (IJZ). Beide onderdelen komen samen in deze begroting van de GR Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst Zeeland. Dit omdat tijdens het opstellen van deze begroting de uitkomsten van het onderzoek naar de governance sociaal domein ten aanzien van de inkoop Beschermd Wonen en jeugdhulp in Zeeland nog niet bekend waren.

Maatschappelijke impact van COVID-19

In de begroting van vorig jaar schreven we in ons voorwoord dat de effecten van COVID-19 wereldwijd groot zijn met zeker ook voor de GGD een enorme impact op de bedrijfsvoering. Nu, begin 2022 is dit nog steeds het geval. Sinds begin 2020 houdt de pandemie de wereld in zijn greep met inmiddels ook een grote maatschappelijke impact. Voor iedereen, maar in het bijzonder voor jongeren, ouderen en kwetsbare personen heeft de maatschappelijke ontwrichting grote effecten. Verwacht wordt dat dit nog ruime tijd van herstel zal vragen. Op dit moment zien we dat het virus met de Omikron variant, ondanks het zeer hoge aantal besmettingen, minder ziekmakend is, waardoor stap voor stap de maatregelen zijn teruggedraaid. 'Normaal' wordt het voorlopig zeker nog niet. Het is ook nog ongewis of de nieuwe varianten die er zullen komen weer tot maatschappelijke ontwrichting en/of een druk op de zorg continuïteit zullen leiden. Vanzelfsprekend worden nu, ook door de GGD'en, samen met onder meer VWS en RIVM, scenario's uitgewerkt. We bereiden ons voor op een pandemische paraatheid, waarbij de organisatie zal worden ingericht op flexibele op- en afschaling.

Van 'waakvlamniveau' naar pandemische paraatheid

COVID-19 heeft ons op verschillende punten met de neus op de feiten gedrukt. Enerzijds liet de praktijk in het begin van COVID-19 – en inmiddels bevestigd door de eerste evaluaties – zien dat er onvoldoende sprake was van een pandemische paraatheid. De GGD'en waren, landelijk en ook in Zeeland, door vele jaren van bezuinigingen onder waakvlamniveau terecht gekomen. In de loop van 2022 verwachten we dat duidelijker wordt hoe de pandemische paraatheid vanuit het ministerie van VWS vorm gaat krijgen en welke rol de regionale GGD daarbij heeft. Tevens wordt dan duidelijk wat dit voor de organisatie en financiering van de GGD zal betekenen. Een sterke regionale verankering van de uitvoering van infectieziektebestrijding blijft belangrijk, echter er zal mogelijk ook meer landelijke sturing komen om een volgende crisis (opnieuw) het hoofd te bieden. We zijn enorm trots op alle medewerkers die met grote betrokkenheid en bevologenheid er alles aan hebben gedaan om in Zeeland het virus onder controle te krijgen. Onder de omstandigheden die er waren is een enorme prestatie geleverd met GGD Zeeland in een cruciale rol in de bestrijding van het virus.

Publieke gezondheid; het belang van vitaliteit en weerbaarheid

Naast de kwetsbare positie van infectieziektebestrijding heeft COVID-19 het belang van een vitale en weerbare bevolking aangetoond. Mensen met een mindere fysieke of mentale weerbaarheid zijn hard geraakt door de crisis. In de ziekenhuizen en op de IC's lagen voornamelijk mensen met onderliggend lijden. De gezondheid, vitaliteit en weerbaarheid van de bevolking is van groot belang om met tegenslagen in het leven om te gaan. De publieke gezondheid heeft en wil hierin een essentiële taak en rol. We zien bijvoorbeeld dat obesitas toeneemt, evenals eenzaamheid en verward gedrag, gezondheidsverschillen worden groter en de kosten voor

(jeugd)zorg nemen verder toe. Om maar enkele zaken te noemen. Ook hier heeft COVID-19 ons met de neus op de feiten gedrukt. Onze missie in Zeeland, 'Samen werken aan een gezond en veilig Zeeland', staat fier overeind en is belangrijker dan ooit.

Om dit te realiseren zal dit jaar duidelijk worden wat nodig is om een sterke, robuuste en financieel gezonde GGD in Zeeland te krijgen, die gemeenten en haar inwoners helpt de publieke gezondheid van de inwoners te verbeteren en die paraat staat om de volgende gezondheids crisis het hoofd te bieden. De gemeenten zijn verantwoordelijk voor de publieke gezondheid en veiligheid van haar inwoners. Voor het nieuwe bestuur ligt hier een grote opdracht en uitdaging.

Uitvoering wettelijke taken in en na crisistijd

Ondanks de coronacrisis hebben het afgelopen jaar de wettelijke taken zoveel als mogelijk doorgang gevonden. Verreweg de meeste taken zijn conform de afspraken uitgevoerd, soms aangepast omdat fysiek contact niet mogelijk was. Ten aanzien van de (reguliere) zorg voor kwetsbaren, vanuit bijvoorbeeld Veilig Thuis en Bemoeizorg, hebben medewerkers een enorme inspanning verricht om de veiligheid van mensen te borgen. De begroting 2023 -2026 borduurt voort op die van de afgelopen jaren, met meenemen van innovatieve werkwijzen bedacht tijdens de coronacrisis. Dat hierin veranderingen optreden de komende jaren om GGD-en landelijk en in Zeeland te verstevigen, is onvermijdelijk. Zoveel heeft deze crisis al wel aangetoond. Landelijk is in een manifest van de vijftientig DPG'en een claim neergelegd bij de minister van VWS voor versterking van de publieke gezondheid met een investeringsagenda van 600 miljoen. De verwachting is dat gedurende 2022 duidelijk wordt welke gevolgen dit heeft voor de afzonderlijke GGD'en.

Kwetsbare teams en moeilijk in te vullen vacatures

Naast de gevolgen van de pandemie kent GGD Zeeland ook een andere belangrijke uitdaging: de krapte op de arbeidsmarkt. Met name bij de specialistische functies, zoals forensisch artsen en jeugdartsen, is blijvende aandacht voor vernieuwing van werkwijzen, samenwerking en strategische personeelsplanning noodzakelijk. Dit jaar wordt de tijdelijke hulpstructuur geëvalueerd en zal bekeken worden welke structuur nodig is om de kwetsbare teams binnen GGD Zeeland beter te ondersteunen.

Inkoop jeugdhulp Zeeland

Eind 2023 lopen grote raamovereenkomsten inkoop jeugdzorg met zorgaanbieders af. In 2022 of 2023 volgt besluitvorming op welke wijze de komende jaren inkoop van jeugdzorg plaats zal vinden. Daarnaast wordt vanaf 2023 verder ingezet op de lijn van het plan 'Van pionieren naar professionaliseren'.

Beleidsbegroting en financiële begroting

Deze beleidsbegroting volgt hetzelfde stramien als de vorige editie en is ingedeeld in een beleidsbegroting en een financiële begroting. De beleidsbegroting kent drie programma's; Publieke gezondheid, Veilig Thuis en Inkoop Jeugdhulp Zeeland. De systematiek van hoofddoelen, subdoelen en indicatoren is gehandhaafd. De hoofddoelen, die tot stand zijn gekomen in samenwerking met een ambtelijke werkgroep vanuit de gemeenten, zijn in 2023 ongewijzigd gebleven. Deze hoofddoelen en subdoelen worden de komende jaren gemonitord en in overleg aangepast.

Begrotingsresultaat

De begroting 2023-2026 is sluitend door naast het opnemen van een verhoging van de gemeentelijke bijdragen op basis van de VZG-richtlijn 2023 van 2,7% ad € 449.538, een stijging van de gemeentelijke bijdragen voor de meerkosten uit de jaren 2019 tot en met 2022 ten opzichte van de VZG-richtlijn van in totaal € 513.973 op te nemen. Deze meerkosten worden voornamelijk veroorzaakt door exogene salarisstijgingen, zoals CAO-aanpassingen en wijzigingen pensioenpremies (beiden uitstijgend boven de VZG-norm van deze jaren). Omdat de begroting voor een groot deel bestaat uit personeelslasten, heeft dit voor de GGD een substantieel effect op de begroting. Tevens zijn er nagenoeg geen knoppen meer om aan te draaien. De door de VZG vastgestelde norm is onvoldoende toereikend om dit tekort, met name over de jaren 2019 tot en met 2022 te compenseren.

Daarnaast zijn we geconfronteerd met een structurele inkomstenderving als gevolg van het wegvallen van extra inkomsten MRU-bus uit markt taken, mede ter dekking van (een gedeelte van) onze wettelijke taak Tuberculosebestrijding. Als gevolg hiervan zijn de gemeentelijke bijdragen met €105.645 verhoogd.

Tot slot

Nogmaals, een groot compliment aan alle GGD-medewerkers is op zijn plaats. Met hun inzet hebben zij zowel in hun crisistaak als in de reguliere werkzaamheden laten zien waar de GGD voor staat en toe in staat is. Dit geeft veel vertrouwen voor de toekomst van de publieke gezondheid in Zeeland.

Het dagelijks bestuur van GGD Zeeland, maart 2022,

Mw. S. Suij,

Voorzitter

Mw. E. Verhage,

Secretaris

Mw. J. Gaemers

Ambtelijk secretaris

Inhoudsopgave

Voorwoord	2
Inhoud	5
1. Beleidsbegroting	6
1.1 Het programmaplan	6
1.1.1 Programma Publieke Gezondheid	6
1.1.1.1 Programmalijn Fysieke veiligheid & bescherming	6
1.1.1.2 Programmalijn Gezondheid in de wijk	10
1.1.1.3 Programmalijn Sociale veiligheid	13
1.1.2 Programma Veilig Thuis	14
1.1.3 Programma Inkoop Jeugdhulp Zeeland	16
1.1.4 Overhead en kostentoerekening	20
1.1.5 Algemene dekkingsmiddelen	22
1.1.6 Onvoorzien	25
1.2 De paragrafen	26
1.2.1 Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen	26
1.2.2 Paragraaf Bedrijfsvoering	26
1.2.3 Paragraaf Financiering	28
1.2.4 Paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing	28
1.2.5 Paragraaf Verbonden partijen	37
2. Financiële begroting	38
2.1.1 Totaal overzicht van lasten en baten	38
2.1.2 Overzicht met vergelijkende cijfers uit de concept-jaarrekening 2021 en de begroting	40
2.2 Uitgangspunten voor de begroting	41
2.3 Begrotingstekort en taakstelling	41
2.4 Incidentele baten en lasten per programma	44
2.5 Uiteenzetting financiële positie	45
2.5.1 Geprognosticeerde begin- en eindbalans (2018 t/m 2024)	45
2.5.2 Geprognosticeerde EMU-saldo	46
2.5.3 Investeringsplan 2020-2024	47
2.5.4 Stand en verloop van de reserves en voorzieningen	49
2.5.4.1 Stand en verloop van de reserves	49
2.5.4.2 Stand en verloop van de voorzieningen	55
2.5.5 Overzicht van baten en lasten per taakveld	56
Bijlage 1 Gemeentelijke bijdrage 2023 (P) GGD incl. IJZ	57

1.1 HET PROGRAMMAPLAN

1.1.1 Programma Publieke Gezondheid

Eind 2022 wordt het activiteitenplan 2023 aangeboden aan gemeenten zodat daarmee zicht komt op welke wijze de GGD inzet op de benoemde doelen.

1.1.1.1 Programmalijn Fysieke veiligheid & bescherming

Beoogd maatschappelijk effect: Inwoners van Zeeland zijn optimaal beschermd tegen schadelijke gezondheidseffecten vanuit de fysieke leefomgeving

Onder de Programmalijn Fysieke Veiligheid en Bescherming vallen de activiteiten behorende tot de infectieziektebestrijding, taken in het kader van de medische milieukunde, technische hygiëne zorg en activiteiten ter voorkoming van en het inperken van gezondheidsschade als gevolg van crises en calamiteiten.

Infectieziekten

Vanaf 2020 staat een groot deel van de infectieziektebestrijding in het teken van COVID-19, met focus op kwetsbare groepen, het signaleren en beheersen van clusters (brandhaarden), onderzoeken van onderlinge verbanden tussen patiënten en mogelijke bronnen en ondersteuning van de COVID-19 teams (testen en bron- en contactonderzoek). Naast deze crisistaak houdt de GGD zicht op (nieuwe) infectieziekten en voert maatregelen uit ter voorkoming van verspreiding van infectieziekten zoals de ziekte van Lyme, Legionella, Hepatitis B/C, Meningokokken, TBC en SOA. GGD Zeeland verzorgt de diagnose, behandeling en begeleiding van mensen met infectieziekten en zorgt voor het voorkomen van (verspreiding van) infectieziekten via surveillance/onderzoek, signaleren/melden/waarschuwen, informeren, het geven van voorlichting en vaccinaties.

Daarnaast participeert GGD Zeeland in één van de tien regionale zorgnetwerken antibioticaresistentie in Nederland. Dit zijn samenwerkingsorganen tussen verschillende zorginstellingen, organisaties en zorgprofessionals in een regio. Het belangrijkste doel is het indammen van de ontwikkeling en verspreiding van antibioticaresistentie.

Rijksvaccinatieprogramma

De GGD voert het Rijksvaccinatieprogramma uit als onderdeel van de jeugdgezondheidszorg. Kinderen krijgen vaccinaties tegen besmettelijke infectieziekten. In Nederland is het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport verantwoordelijk voor het Rijksvaccinatieprogramma. De minister bepaalt welke vaccinaties kinderen krijgen aangeboden. De minister neemt die beslissing op basis van een advies van de Gezondheidsraad. De ontwikkeling van het Rijksvaccinatieprogramma staat niet stil. Er komen jaarlijks nieuwe vaccins op de markt, de kennis over vaccinaties neemt toe en soms komt een nieuwe infectieziekte in beeld. Ook komende jaren worden er nieuwe vaccinaties aan het Rijksvaccinatieprogramma toegevoegd.

Toezichtstaken

In het kader van de Wet Kinderopvang inspecteert GGD Zeeland in opdracht van de Zeeuwse gemeenten kinderdagverblijven, buitenschoolse opvang, gastouderbureaus en gastouders. De getoetste eisen gaan over ouderinspraak, kwalificatie personeel, veiligheid en gezondheid, accommodatie en inrichting, groepsgrootte, pedagogische beleid en praktijk, klachtenafhandeling en de voorschoolse educatie. De inspecties vinden jaarlijks plaats en kunnen, afhankelijk van eerder geconstateerde tekortkomingen op die locatie, in omvang en diepte variëren.

Gemeenten hebben GGD Zeeland opdracht gegeven reactief toezicht te houden in het kader van de Wmo. Dit betekent dat GGD Zeeland als toezichthouder onderzoek doet naar onderliggende oorzaken van een melding 'calamiteit' of 'geweldsincident' WMO volgens de Prisma methode, met als doel het voorkomen van soortgelijke incidenten in de toekomst.

Leefomgeving, medische milieukunde

Een gezonde leefomgeving draagt bij aan een gezonde leefstijl. In de Omgevingswet worden omgeving en gezondheid met elkaar verbonden. De GGD zet zich in om vroegtijdig betrokken te zijn bij gemeentelijke en provinciale trajecten rond nieuwe Omgevingsvisies en -plannen, samen met de VRZ en RUD. Door de inzet van inhoudelijke kennis, deskundigheidsbevordering en instrumenten (waaronder de Leefplekmeter en de GO-methode), waarbij burgers betrokken worden, brengen wij de leefomgeving in kaart en stimuleren wij het meenemen van publieke gezondheid in ruimtelijke planvorming. Door de fysieke leefomgeving (onder andere schoolpleinen en buurten met gezondheidsachterstanden) gezonder in te richten wordt gezondheidswinst behaald. Een gezonde leefomgeving is een leefomgeving waar gezonde keuzes gemakkelijk en logisch zijn en waar negatieve invloed op gezondheid zo klein mogelijk is.

Crises en calamiteiten

Als de GGD te maken krijgt met een ramp- of crisissituatie organiseert de GGD zich in een crisisbeleidsteam, welke wordt geleid door een crisiscoördinator die de DPG adviseert. In het GGD Rampen Opvang Plan (GROP) is beschreven hoe de GGD voorbereid is op een ramp of crisissituatie, en hoe te handelen. Het GROP geeft richting aan de taakverdeling en samenwerking bij de belangrijke processen (intern en extern) van de openbare gezondheidszorg en psychosociale hulpverlening bij crises en rampen. De GGD heeft als zorginstelling een eigenstandige verantwoordelijkheid zich voor haar eigen zorgprocessen voor te bereiden op rampen en crises (Wet Publieke Gezondheid en Kwaliteitswet Zorginstellingen).

De GHOR (Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio) houdt vanuit haar verantwoordelijkheid voor coördinatie en regie op de zorgketen (Wet op de Veiligheidsregio's), toezicht op adequate voorbereiding van de GGD en op inzet bij (eigenstandige) opschaling. De Directeur Publieke Gezondheid is verantwoordelijk voor de voorbereiding en inzet van de GGD bij ramp en crisis. Het GROP heeft tot doel om een efficiënte respons- en afstemmingsorganisatie te creëren binnen de GGD, voor de taken en verantwoordelijkheden van de GGD bij crises voor de vier GGD-processen; Infectieziektebestrijding (IZB), Medische Milieukunde (MMK), Psychosociale Hulpverlening (PSH) en Gezondheidsonderzoek na Rampen (GOR). De crisiscoördinator heeft hierin een coördinerende rol.

Naast de crisiscoördinator zijn ook de processen IZB, MMK (GAGS) en PSH via een piketregeling 24/7 bereikbaar. De interne trainings- en oefenprogramma's (OTO) worden, indien de crisissituatie dit toelaat, aan de hand van het opgestelde OTO jaarplan opgepakt. Tevens wordt het GROP aan de hand van de uitkomsten van de verschillende evaluaties (intern maar ook extern met de ketenpartners) geüpdatet.

Wettelijk kader	Taakveld (uitgevoerd door)	Hoofddoel	Subdoel	Indicatoren
Het bevorderen, beschermen en beveiligen van de gezondheid van alle inwoners met specifieke aandacht voor de lichamelijke en geestelijke ontwikkelingen van jeugdigen van 0-19 jaar, zowel individueel als op populatieniveau. Dit volgens de Wet Publieke Gezondheid (Art. 2, 6 t/m 12)	Infectieziektebestrijding (team IZB) Technische Hygiëne Zorg (team THZ) Jeugd-gezondheidszorg (teams JGZ) Seksuele gezondheid (team SG)	1. Uitbraken van infectieziekten worden voorkomen.	1.1 Het voorkomen van het verspreiden van infectieziekten. 1.2 Acut ingrijpen bij het opkomen van bestaande of nieuwe infectieziekten; 1.3 Optimale hygiëne in de openbare gezondheidszorg. 1.4 De vaccinatiegraad is op het vereiste niveau volgens de normen van het RIVM. 1.5 Het voorkomen van resistente bacteriën tegen antibiotica in zorginstellingen	• Het percentage geconstateerde SOA • Het aantal opgespoorde infecties TBC • Het aantal meldingen van infectieziekten • % geconstateerde SOA • Het aantal opgespoorde infecties TBC • Het aantal meldingen van infectieziekten • Vaccinatiegraad van het Rijks Vaccinatie Programma • Het aantal uitgevoerde audits bij zorginstellingen en de hieraan gekoppelde verbeterplannen.
Het toetsen van voorzieningen in kinderopvang en maatschappelijke ondersteuning op kwaliteitskaders zoals deze bij wet zijn vastgelegd. Dit volgens de Wet Harmonisatie Kinderopvang en Peuterspeelzaalwerk, de Wet Kinderopvang en de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (Art. 6)	Toezicht Kinderopvang (team HIP) Toezicht Wmo (team HIP)	2. Toezichttaken worden in opdracht van gemeenten uitgevoerd	2.1 Gemeenten hebben zicht op de kwaliteit van de kinderopvang. 2.2 Gemelde calamiteiten en geweldsincidenten in het kader van de Wmo zijn onderzocht	• Percentage uitgevoerde opgedragen inspecties kinderopvang • Aantal gemelde en onderzochte calamiteiten en geweldsincidenten

Het bevorderen van en adviseren over gezondheid en medische milieukundige zorg aan Gemeenten, instellingen en burgers. Zoals vastgelegd in de Wet Publieke Gezondheid (Art. 2, 5, 5a, 13,15 en 16) Ter voorbereiding van Omgevingswet: het adviseren van gemeenten over het in stand houden van een veilige en gezonde leefomgeving en goede omgevingskwaliteit. (Artikel 1.3 omgevingswet).	Medische Milieukunde (team MMK) Advies (team O&A) Onderzoek (team O&A)	3. Leefomgeving draagt positief bij aan de gezondheid.	3.1 De leefomgeving daagt uit tot een gezonde leefstijl. 3.2 Publieke gezondheid is onderdeel van de omgevingsplannen en visies van gemeenten en provincie 3.3 De leefomgeving nodigt uit tot ontmoeten 3.4 De leefomgeving is groen, veilig en veroorzaakt geen hinder (geur, geluid, (fijn)stofhinder)	• Nader te bepalen • Het aantal gemeenten waarbij gezondheid een prominente plek in de lokale omgevingsvisie heeft. • Gezondheid is een prominent onderdeel in de provinciale omgevingsvisie. • Het percentage volwassenen dat in de buurt voldoende plekken vindt om andere bewoners buiten te ontmoeten. • Het percentage volwassenen dat een hoge sociale cohesie in de buurt ervaart • Het percentage volwassenen dat (ernstig) gehinderd wordt door geluid • Het percentage volwassenen (ernstig) gehinderd door geur • Het percentage volwassenen (ernstig) gehinderd door stof/ roet • Het percentage volwassenen dat zich wel eens onveilig voelt • Het percentage ouderen dat zich wel eens onveilig voelt • Het percentage ouderen dat zich wel eens onveilig voelt • Het percentage volwassenen dat in de buurt voldoende groen ervaart • Het percentage ouderen dat in de buurt voldoende groen ervaart

Het bestrijden en voorbereiden op bestrijding van een crisissituatie zoals opgenomen in de Wet Publieke Gezondheid en de Wet Veiligheidsregio's	Inzet GGD bij rampen en crisis (team-overschrijdend)	4. De GGD levert een doeltreffende inzet (24/7) bij crises en calamiteiten.	4.1 De GGD is voorbereid op inzet bij crisis en/of calamiteiten	- Aantal van beschikbare medewerkers voor crisis en calamiteiten dat geschoold en geoefend is volgens de richtlijnen van het landelijk 'kwaliteitskader crisisbeheersing en OTO 2.0' - Participatie in interne en externe oefeningen. - De inzet van de crisis is met de betrokken partners geëvalueerd en mogelijke verbeterpunten zijn geïmplementeerd en vastgelegd in het GGD Rampen opvang Plan

Wat mag het kosten:

Programma(lijnen)	2023 (P)	2024 (P)	2025 (P)	2026 (P)
Fysieke Veiligheid & Bescherming	1.326.012	1.324.870	1.274.240	1.325.038
Kosten	3.342.179	3.341.037	3.290.407	3.341.205
Opbrengsten	-2.016.167	-2.016.167	-2.016.167	-2.016.167
Eindtotaal	1.326.012	1.324.870	1.274.240	1.325.038

1.1.1.2 Programmalijn Gezondheid in de wijk

Beoogd maatschappelijk effect: de Zeeuwse inwoners zijn én voelen zich gezonder

Met de programmalijn Gezondheid in de wijk wordt via twee hoofddoelen ingezet op de gezondheid van de Zeeuwse inwoners. Eén gericht op de jeugd en één gericht op volwassenen (inclusief ouderen).

Jeugd

De uitvoering van de jeugdgezondheidszorg vormt de belangrijkste pijler onder het doel 'De Zeeuwse jeugd groeit gezond op'. Door alle kinderen en jongeren in beeld te hebben, hebben wij zicht op de gezondheid van de Zeeuwse jeugd. De basis hiervoor is de uitvoering van het basistakenpakket, aangevuld met activiteiten en werkzaamheden toegespitst op de lokale situatie en activiteiten om (de collectieve) preventie vorm te geven. De ontwikkeling van het basistakenpakket staat niet stil, in 2022 is het prenataal huisbezoek hieraan toegevoegd. Daarnaast wordt middels het project Toekomstbestendige JGZ binnen Zeeland gewerkt aan een toekomstbestendige invulling van het basistakenpakket gericht op maximale kansen op het veilig, gezond en kansrijk opgroeien van de jeugd in Zeeland. We richten ons hierbij op meer risicogericht werken, flexibiliteit om mee te bewegen met nieuwe ontwikkelingen en balans in het werk, op het gebied van taken, formatie,

werkplezier en expertise. Uiteraard werken de professionals binnen de voor hun geldende wet- en regelgeving op het gebied van inhoud en kwaliteit.

Volwassenen (inclusief ouderen)

Het aantal ouderen (absoluut en relatief) in Nederland neemt toe. Ook Zeeland vergrijst, zelfs meer dan andere regio's in Nederland. Dit wordt versterkt doordat er ook sprake van ontgroening is. Naast een groeiend aantal ouderen in Zeeland, neemt het mantelzorgpotentieel juist af. In combinatie met de ontwikkeling dat mensen langer thuis blijven wonen, levert dit allerlei nieuwe gezondheidsvraagstukken op. Zo ligt het percentage ouderen dat aangeeft eenzaam te zijn, in Zeeland hoger dan de rest van Nederland. Daarbij hebben gemeenten grote uitdagingen op het gebied van zorg- en ondersteuningstaken, zowel inhoudelijk als financieel. Eén van de uitdagingen is om via inzet van preventie de kosten voor zorg- en ondersteuningstaken te verlagen. In samenspraak met relevante partners wordt bekeken welke rol de GGD hierin kan spelen. Op basis van de verzamelde informatie over de Zeeuwse volwassenen/ouderen, zijn de belangrijkste uitdagingen bepaald en vertaald naar een aantal speer/aandachtspunten: Positieve gezondheid/leefstijl, Gezonde leefomgeving en Eenzaamheid.

Preventie en leefstijl

Leefstijl heeft een grote invloed op de gezondheid van mensen, zo zijn roken, overgewicht en alcoholgebruik de belangrijkste oorzaak van (chronische) ziekten in Nederland. Een gezonde leefstijl kan chronische ziekten en aandoeningen voorkomen of verminderen. Ook landelijk is hier veel aandacht voor. Om deze reden is het Nationaal preventieakkoord afgesloten met meer dan 70 verschillende organisaties in Nederland. Door in te zetten op een gezonde leefstijl, wil de GGD bijdragen aan het verlagen van de ziektelast veroorzaakt door een ongezonde leefstijl. De onderwerpen uit het preventieakkoord zijn daarin belangrijk, maar er zijn meer onderwerpen zoals stress, zingeving en voldoende bewegen. Inzet op leefstijl staat niet op zichzelf, daarom is leefstijl als subdoel ondergebracht bij het doel op jeugd, volwassenen en ouderen. Uiteindelijk is het doel van de inzet op leefstijl een verbetering van de gezondheid van alle Zeeuwse inwoners.

Omgevingsgerichte aanpak en positieve gezondheid

Gemeenten worden door de GGD geadviseerd over gezondheidsvraagstukken gericht op de lokale situatie. Positieve gezondheid, Preventie en leefstijl zijn een belangrijk onderdeel van deze advisering. Onder andere adviseert de GGD bij de totstandkoming van de lokale gezondheidsnota en worden projecten uitgevoerd (lokaal en regionaal) gericht op actuele thema's. Deze thema's worden mede gebaseerd op de periodieke onderzoeken die worden gedaan naar de gezondheid van de Zeeuwse inwoners en de prioriteiten uit de landelijk nota. De prioriteiten betreffen vier gezondheidsvraagstukken: (1) Gezondheid in de fysieke en sociale omgeving, (2) gezondheidsachterstanden verkleinen, (3) druk op het dagelijks leven bij jeugd en jongvolwassenen en (4) vitaal ouder worden.

Hoofddoel	Subdoel	Indicatoren
1. De Zeeuwse jeugd groeit gezond op.	1.1 Alle Zeeuwse kinderen/ jongeren zijn in beeld, waarbij er voorlichting wordt gegeven, problemen vroegtijdig worden gesignaleerd en opgepakt.	• % Opkomst JGZ (ijkmomenten en vaste contactmomenten) • % Verhoogd of hoog risico op opvoed- en ontwikkelingsproblemen • % Heeft ooit gerookt (alleen een paar trekjes of een hele sigaret of meer) • % Heeft ooit minimaal een heel glas alcohol gedronken • % Heeft in de laatste 4 weken vijf of meer drankjes met alcohol bij één gelegenheid gedronken (binge drinken)
	1.2 De Zeeuwse jeugd rookt en drinkt niet: NIX18 is de norm.	• % Heeft (ernstig) overgewicht • % Heeft (ernstig) ondergewicht • % Beweegt dagelijks minstens één uur
	1.3 De Zeeuwse jeugd heeft een gezond gewicht.	• % Drinkt dagelijks drankjes met suiker • % Drinkt dagelijks water
	1.4 De Zeeuwse jeugd gaat respectvol om met hun eigen seksualiteit en die van een ander.	• % Ontbijt elke dag • % Heeft altijd condooms gebruikt tijdens de seks • % Denkt dat een homoseksueel of lesbische het eerlijk tegen iedereen kan vertellen op school
	1.5 De Zeeuwse jeugd is mentaal gezond.	• % Praat met ouders over relaties en seksualiteit • % Is gelukkig
		• % Is voldoende weerbaar • % Voelt zich (zeer) vaak gestrest • % Heeft een indicatie voor psychosociale problematiek
2. Volwassenen en ouderen zijn en voelen zich gezond en vitaal.	2.1 Zeeuwse ouderen zijn niet eenzaam	• % ouderen dat aangeeft weinig regie te ervaren over eigen leven
	2.2 Zeeuwse ouderen hebben een gezonde leefstijl	• % ouderen dat zich (zeer)ernstig eenzaam voelt • % ouderen dat zich emotioneel eenzaam voelt • % ouderen dat zich sociaal eenzaam voelt
	2.3 Er wordt ingezet op de speerpunten uit de agenda gericht op de gezondheid van volwassenen (oplevering van de agenda is medio 2021)	• % ouderen dat niet in staat is om zelfstandig sociale contacten te leggen en onderhouden • % ouderen dat laag scoort op zingeving Indicatoren op leefstijl zijn nog nader te bepalen

Wat mag het kosten:

Programma(lijnen)	2023 (P)	2024 (P)	2025 (P)	2026 (P)
Gezondheid in de Wijk	9.164.982	9.229.746	9.180.481	9.183.126
Kosten	10.083.734	10.141.910	10.092.645	10.095.290
Opbrengsten	-918.752	-912.165	-912.165	-912.165
Eindtotaal	9.164.982	9.229.746	9.180.481	9.183.126

1.1.1.3 Programmalijn Sociale veiligheid

Beoogd maatschappelijk effect: Het gevoel van veiligheid in het persoonlijke leven is vergroot

Het programma Sociale veiligheid richt zich op het gevoel van veiligheid van inwoners. Het gaat hier om kwetsbare inwoners van Zeeland waarvoor een sluitende aanpak nodig is. Hierbij is signaleren en toeleiding naar ondersteuning of zorg van groot belang.

Meld- en Actiepunt Bemoeizorg (MAB)

Het MAB is gespecialiseerd in het opbouwen van contacten met inwoners die zorg mijdend zijn, dus zelf niet om hulp vragen. Vaak betreft het mensen in een kwetsbare, vrij uitzichtloze situatie die al dan niet voor overlast zorgen. De problematiek wordt steeds complexer en in 74% van de meldingen is er mede sprake van geestelijke problematiek, in samenhang met problemen op andere leefgebieden.

Het MAB is gericht op een integrale aanpak van de problemen en er wordt actief met verschillende ketenpartners samengewerkt, waaronder verslavingszorg (SCM), maatschappelijk werk, huisartsen, woningcorporaties, het Zorg- en Veiligheidshuis in het kader van WvGGZ (Wet verplichte GGZ) en het daarbij behorende meldpunt Zorgwekkend gedrag. Meldingen worden onder andere gedaan door gemeenten, zorgnetwerken, politie, woningcorporaties, hulpverleners, maar ook door inwoners.

Het MAB wordt gefinancierd middels een structurele budgetsubsidie uit (centrum)gemeentegelden voor de Maatschappelijke Opvang. Het CZW Bureau is gemandateerd door de (centrum) gemeente Vlissingen om besluiten te nemen over de uitvoering van deze taken.

Onverzekerde zorg

Het onverzekerd zijn levert problemen op voor toegang tot de zorg voor verwarde personen. Mensen die onverzekerd zijn moeten vaak actief worden geholpen. Hiervoor heeft het Rijk een subsidieregeling medisch noodzakelijke zorg aan onverzekerden gestart. Het doel van deze subsidieregeling is dat de zorgkosten die zorgverleners maken vergoed worden. Vanuit het ministerie is besloten om alle meldingen centraal bij GGD GHOR binnen te laten komen. Dit uit praktisch oogpunt en vanwege de te verwachten OGGZ problematiek. GGD GHOR zet de meldingen door naar de lokale GGD. Door de regeling komt de kwetsbare doelgroep van verwarde personen sneller in beeld.

Het MAB is bekend met OGGZ- en complexe problematiek en werkt samen met alle (lokale) OGGZ netwerken in Zeeland. Om de personen verzekerd te krijgen en eventuele vervolghulp die nodig is aan te kunnen bieden, werkt het MAB nauw samen met gemeenten en haar ketenpartners.

Forensische geneeskunde

De inzet van forensische geneeskunde omvat lijkschouw voor (mogelijk) niet-natuurlijke overlijdens, medische arrestantenzorg, letselbeschrijvingen, DNA-, urine- en bloedafnames, zedendelicten en euthanasie. In 2019 is de medische arrestantenzorg in navolging van het rapport 'Toekomst voor de forensische geneeskunde' van de commissie Hoes, voor het eerst door de politie aanbesteed aangezien medische arrestantenzorg (MAZ) wordt gezien als een private taak. Een nieuwe aanbesteding MAZ is verdaagd tot 2023.

Inmiddels is landelijk en vooral in een aantal regio's, waaronder Zeeland, een tekort aan forensisch artsen ontstaan. Wij hopen in 2022 onze dienstverlening (medische arrestantenzorg, forensisch medisch onderzoek en de lijkschouwen) te kunnen continueren met inzet van niet-forensisch artsen. In afstemming met landelijke initiatieven GGD GHOR, politie, (extra) financiering vanuit de drie ministeries (VWS, BZK en J&V) en regionale samenwerking op politieregio niveau (GGD West Brabant en GGD Hart van Brabant) gaan we op een nieuwe wijze invulling geven aan de verlening van forensisch medische zorg & expertise.

Parallel hieraan loopt een landelijk programma FMEK (Forensisch Medische Expertise Kindermishandeling), vanuit het verzoek van het ministerie van VWS, om de regionale organisatie van forensisch medische expertise bij kindermishandeling te verbeteren. Deze tak van geneeskunde past medische kennis toe ten behoeve van rechtszaken en justitieel onderzoek. Binnen de forensische geneeskunde is kindermishandeling een apart expertisegebied. Artsen met deze expertise kunnen vaststellen of letsel bij een kind een gevolg kan zijn van mishandeling. Het programma omvat niet alleen kindermishandeling, maar ook mishandeling van andere

kwetsbare personen die niet in staat zijn zichzelf goed uit te drukken. FMEK is onderdeel van en sluit aan bij het landelijke programma Geweld Hoort Nergens Thuis. Op het gebied van het programma FMEK wordt samengewerkt met de GGD West Brabant en GGD Hart voor Brabant.

Wettelijk kader	Hoofddoel	Subdoel	Indicatoren
Het ondersteunen en toeleiden naar zorg van kwetsbare personen met complexe meervoudige problematiek. Het geven van medisch advies of verrichten van nader medisch onderzoek op verzoek van gemeente of politie. Dit alles zoals vastgelegd in de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (Art. 2.1.2), de Wet op de Lijkbezorging, de Politiewet, de Wet Toetsing Levensbeëindiging en de Wet op de orgaandonatie.	1. Zorgwekkende situaties van inwoners worden gesignaleerd en aangepakt	1.1 Inwoners en professionals met zorgen (om anderen) worden geholpen (via een meldpunt). 1.2 Zorg mijdende inwoners toe leiden naar (lokale) zorg. 1.3 Inwoners zonder zorgverzekering toe leiden naar (lokale) zorg en verzekering. 1.4 Adequate forensische medische zorg verlenen of expertise geven op afroep van politie en justitie.	- Aantal meldingen Meld- en Actiepunt Bemoeizorg (MAB). - Aantal adviesvragen MAB. - Het aantal herhaalde meldingen MAB van dezelfde cliënten. - Aantal meldingen vanuit onverzekerde zorg. - Het aantal verleende medische arrestanten zorg. - Het aantal forensische geneeskundige onderzoeken. - Het aantal lijkschouwen.

Wat mag het kosten:

Programma(lijnen)	2023 (P)	2024 (P)	2025 (P)	2026 (P)
Sociale Veiligheid	-135.671	-135.671	-135.671	-135.671
Kosten	985.508	985.508	985.508	985.508
Opbrengsten	-1.121.179	-1.121.179	-1.121.179	-1.121.179
Eindtotaal	-135.671	-135.671	-135.671	-135.671

1.1.2 Programma Veilig Thuis

Beoogd maatschappelijk effect: Het gevoel van veiligheid in het persoonlijke leven is vergroot

Veilig Thuis Zeeland is het advies- en meldpunt voor huiselijk geweld en kindermishandeling. Vanuit deze rol levert Veilig Thuis een bijdrage aan het doorbreken van onveilige situaties en het stoppen van geweld in afhankelijkheidsrelaties. Veilig Thuis geeft daarbij advies, biedt ondersteuning en doet onderzoek. De organisatie kent twee teams; het Advies- en Meldingen Team (AMT) en het Ondersteuning- en Onderzoek Team (OOT). Samen voeren zij, op basis van het handelingsprotocol, de taken uit, waaronder de radar- en monitoringsfunctie. Met ingang van 1 januari 2019 is de Wet meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling verbeterd. Door deze verbetering heeft Veilig Thuis een radarfunctie verkregen waardoor Veilig Thuis in staat is gesteld signalen uit verschillende sectoren te combineren. Het doel is dat er eerder en vaker wordt gemeld. De instroom bij Veilig Thuis Zeeland kende vervolgens in 2019 een verhoging van 70% ten opzichte van 2017. Eind 2019 is de stijging van het aantal meldingen en adviesaanvragen afgevlakt en in de jaren erna stabiel gebleven. De complexiteit van casussen is wel gestegen. De afgelopen jaren hebben in het teken gestaan van de opbouw van Veilig Thuis Zeeland en de verdere ontwikkeling van de samenwerking met de lokale toegang bij

gemeenten, met andere lokale ketenpartners en met de zorg- en strafketen. Voor de komende jaren verwachten wij de volgende ontwikkelingen en uitdagingen die van belang zijn voor Veilig Thuis Zeeland:

- De ambities zijn groot en er is blijvende landelijke aandacht voor het thema huiselijk geweld en kindermishandeling, dit resulteert in ambitieuze kwaliteitsagenda's;
- Gemeenten willen dat Veilig Thuis Zeeland zowel op provinciaal en regionaal niveau functioneert als op lokaal niveau de verbinding maakt met de lokale keten;
- De samenwerking binnen de zorg- en strafketen krijgt steeds meer vorm; Binnen Zeeland zijn diverse ontwikkelingen gaande wat betreft het verkorten en efficiënter inrichten van de keten, zoals het toekomstscenario kind- en gezinsbescherming, de bijbehorende proeftuin Vaart in Veiligheid, de doorbraakmethode, MDA++, actieoverleg, JBT en het thema ouderenmishandeling et cetera;
- Er is sprake van krapte op de arbeidsmarkt, zeker in de regio Zeeland.

In 2014 hebben de Zeeuwse gemeenten besloten de uitvoering van de taken van Veilig Thuis Zeeland neer te leggen bij de gemeenschappelijke regeling (GR) Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst Zeeland. De verantwoordelijkheid voor adequate financiering is daardoor een gedeelde verantwoordelijkheid van de gemeenten en de centrumgemeente. Een deel van de middelen wordt beschikbaar gesteld vanuit de Decentralisatie Uitkering Vrouwenopvang (DuVo) die gemeente Vlissingen ontvangt voor de aanpak van geweld in afhankelijkheidsrelaties. Daarnaast wordt Veilig Thuis Zeeland gefinancierd vanuit alle Zeeuwse gemeenten middels het Macrobudget Jeugd. In 2021 heeft Veilig Thuis Zeeland voor twee jaar de extra benodigde inzet kunnen financieren uit rijks gelden voor de versterking van Veilig Thuis Zeeland via de centrumgemeente Vlissingen. Voor 2023 en verder zal deze inzet nodig blijven mits het aantal adviesaanvragen en meldingen gelijk blijft.

Wettelijk kader	Hoofddoel	Subdoel	Indicatoren
Het inrichten van een advies- en meldpunt, inclusief het uitvoeren van de bij de meldingen behorende beoordelings- en onderzoeksfunctie voor huiselijk geweld en kindermishandeling zoals vastgelegd in de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (Art. 4) en de Jeugdwet (Art. 7)	Inwoners bevinden zich in een veilige thuissituatie.	1.1 Inwoners en professionals met zorgen over huiselijk geweld en kindermishandeling vinden de juiste hulp (via een meldpunt Veilig Thuis; WMO-hoofdstuk 4). 1.2 (acute) veiligheid bieden en toe leiden naar de noodzakelijke zorg. 1.3 Er is voldoende kennis aanwezig over het herkennen en signaleren van situaties van huiselijk geweld en kindermishandeling (inclusief specifieke doelgroepen) bij ketenpartners.	• Het aantal meldingen en adviezen (bij specifieke doelgroepen) bij Veilig Thuis. • Het percentage van de meldingen die binnen de wettelijke termijn op veiligheid zijn beoordeeld (doorlooptijd). • Het aantal bemoeienissen of vervolgdiensten (voorwaarden en vervolg en onderzoeken) van Veilig Thuis. • De gemiddelde wachttijd bij het team Advies en Meldingen en het team Onderzoek en ondersteuning. • Het aantal voorlichtingen dat Veilig Thuis gaf aan ketenpartners.

Wat mag het kosten:

Programma(lijnen)	2023 (P)	2024 (P)	2025 (P)	2026 (P)
Veilig Thuis	1.149.534			
		1.149.534	1.149.534	1.149.534
Kosten	2.877.516	2.877.516	2.877.516	2.877.516
Opbrengsten	-1.727.982	-1.727.982	-1.727.982	-1.727.982
Eindtotaal	1.149.534	1.149.534	1.149.534	1.149.534

1.1.3 Programma Inkoop Jeugdhulp Zeeland

Algemeen

De Inkooporganisatie Jeugdhulp Zeeland (Inkooporganisatie) voert sinds 1 januari 2015 namens de dertien Zeeuwse gemeenten taken uit op het gebied van de inkoop van jeugdhulp (inclusief Jeugdbescherming en Jeugdreclassering). Per 1 januari 2020 valt de Wet verplichte Geestelijke Gezondheidszorg hier ook onder. De Inkooporganisatie heeft geen eigen juridische status; zij werkt op de juridische titel van de GGD, en heeft hierin een eigenstandige verantwoordelijkheid.

In 2018 zijn door verschillende ketenpartners (de Zeeuwse gemeenten, de Inkooporganisatie en de jeugdhulpaanbieders) maatschappelijke resultaten Jeugdhulp geformuleerd voor de periode 2019 tot en met 2022. Deze maatschappelijke resultaten zijn samengevat in een Transformatieagenda. Het bereiken van deze resultaten is de verantwoordelijkheid van de gemeenten. De Inkooporganisatie ondersteunt dit beleid met haar Inkoopstrategie 2020. Deze strategie vormde de basis voor de aanbesteding van Jeugdhulp voor de contractperiode 2020-2023. De Inkoopstrategie is onder andere gericht op het ontwikkelen van effectieve (regionale) zorgketens. Door de nieuwe manier van inkopen en samenwerken in de jeugdhulpketen wordt gefocust op de drie-eenheid; (i) de beschikbaarheid, (ii) de kwaliteit en (iii) de kosten van Jeugdhulp.

De Inkooporganisatie levert een bijdrage aan het realiseren van de maatschappelijke resultaten zoals genoemd in de Transformatieagenda, maar de gemeenten blijven zelf verantwoordelijk voor het beleid. Daarom zijn de maatschappelijke resultaten uit de genoemde agenda hieronder niet uitgewerkt.

Van resultaten naar doelen naar activiteiten

De Inkooporganisatie is een uitvoeringsorganisatie. Dit hoofdstuk beschrijft de resultaten waarvoor de Inkooporganisatie verantwoordelijk is. Deze zijn uitgewerkt via 'doelenbomen', waarin wordt getoond wat de Inkooporganisatie gaat uitvoeren en wat het gewenste resultaat is.

In de huidige contractperiode (2020 – 2023) ligt de focus op resultaat- en kwaliteitssturing. Het gaat hierbij met name om jeugdinhoudelijke resultaten. De sturing wordt mogelijk gemaakt door gebruik te maken van het digitale berichtenverkeer, uniforme administratieve en financiële afspraken (protocol bedrijfsvoering), een gedragen inkoopstrategie (voor 2020 en verder) en concrete inkoop-/kwaliteitskaders.

In de volgende tabel is een weergave te zien van de beoogde resultaten voor de langere termijn. De doelen dragen bij aan het realiseren van deze resultaten en zijn ingericht op de korte termijn. In de kolom met activiteiten staan activiteiten die bijdragen aan het realiseren van de doelen. Deze werkzaamheden voert de Inkooporganisatie doorlopend uit.

De invulling van de activiteiten wordt bepaald door de situatie en omstandigheden op het moment van uitvoering. De opgenomen lijst is een beknopte weergave. De activiteiten worden waar nodig bijgesteld en of aangepast.

Financieel

Het uitvoeren van de beschreven activiteiten leidt tot realisatie van de doelen en daardoor worden de resultaten gehaald. De Inkooporganisatie heeft hiervoor financiële middelen nodig. De verwachte kosten zijn hierna opgenomen inclusief een toelichting. Hieronder staat eerst een overzicht met de begrote lasten voor

2023. Daarna volgen specificaties en een meerjarenraming per onderdeel (jeugdhulp, uitvoeringskosten IJZ en taskforce jeugd).

Begroting 2023 - lasten				
Gemeente	Inkooporganisatie Jeugdhulp Zeeland (IJZ)			TOTAAL
	Jeugdhulp	Uitvoeringskosten	Taskforce jeugd	
Borsele	6.850.709	81.155	17.305	6.949.169
Goes	13.053.852	141.697	30.215	13.225.765
Kapelle	4.109.498	38.632	8.238	4.156.367
Noord-Beveland	1.426.491	32.001	6.824	1.465.315
Reimerswaal	7.348.245	86.921	18.535	7.453.700
Schouwen-Duiveland	7.835.281	106.813	22.777	7.964.871
Tholen	6.178.121	107.534	22.930	6.308.585
Middelburg	19.628.121	230.780	49.211	19.908.112
Veere	4.339.977	56.938	12.141	4.409.056
Vlissingen	16.329.582	183.500	39.129	16.552.211
Hulst	7.600.081	92.831	19.795	7.712.707
Sluis	5.961.130	66.164	14.109	6.041.403
Terneuzen	19.187.246	216.510	46.168	19.449.924
Totaal	119.848.333	1.441.477	307.376	121.597.186

Programmalijn Jeugdhulp (zorg in natura) - Lasten

De grootste post (zorg in natura - individueel) is gebaseerd op de voorlopige lasten voor 2021 die zijn gerapporteerd in de Monitor Jeugdhulp van 18 februari 2022 (vóór accountantscontrole). De andere posten zijn zoveel mogelijk gebaseerd op bestaande overeenkomsten. De totale begroting voor jeugdhulp voor 2023 bedraagt daarmee ongeveer € 119,8 miljoen.

Specificatie jeugdhulp 2023 - lasten	
Onderwerp	Begroting 2023
Zorg in natura - individueel	111.813.735
Crisishulp jeugd	3.187.249
Jeugdzorg Plus	3.176.100
Persoonlijke verzorging	298.635
Onderwijs-zorgarrangement Tholen	108.483
Penvoerderschap	23.108
Pleegoudersupport	66.755
Perceel 5 en 7	275.603
Praktijkondersteuning huisartsen Walcheren	51.391
Kind in scheiding Zeeland	333.775
Omzetgarantie JB West	513.500
Totaal	119.848.333

In de programmabegroting 2022-2025, bijgewerkt tot en met de derde begrotingswijziging die door het AB is vastgesteld op 17 december 2021, was voor 2023 € 114,3 miljoen geraamd. Deze stijging dwingt ons de verwachtingen voor 2023 en verder bij te stellen met € 5,5 miljoen per jaar. Op de jaren 2023 en verder zijn de te verwachten prijsindexaties toegepast.

Op 1 januari 2022 is het woonplaatsbeginsel in de Jeugdwet veranderd. In de nieuwe definitie ligt de verantwoordelijkheid bij de gemeente waar de jeugdige zijn woonadres heeft volgens de Basisregistratie Personen (BRP). Deze definitie is van toepassing voor jeugdhulp zonder verblijf. Bij jeugdhulp met verblijf is de woonplaats: de gemeente waar de jeugdige onmiddellijk voorafgaande aan zijn verblijf zijn woonadres had in de zin van de Wet basisregistratie personen. De gemeente waar de jeugdige vandaan komt, blijft dus verantwoordelijk voor de jeugdige en voor de kosten van de jeugdhulp voor deze jeugdige. De wijziging van het woonplaatsbeginsel heeft per 1 januari 2022 geleid tot een wijziging van de verantwoordelijke gemeente en daarmee ook voor de geldstromen. Omdat niet valt te voorspellen hoe de financiële gevolgen zich zullen ontwikkelen en er ook niet op kan worden gemonitord, zijn de gevolgen van de wijziging van het woonplaatsbeginsel niet in deze meerjarenbegroting meegenomen.

Lasten jeugdhulp				
Gemeente	2023	2024	2025	2026
Borsele	6.850.709	6.850.709	6.850.709	6.850.709
Goes	13.053.852	13.053.852	13.053.852	13.053.852
Kapelle	4.109.498	4.109.498	4.109.498	4.109.498
Noord-Beveland	1.426.491	1.426.491	1.426.491	1.426.491
Reimerswaal	7.348.245	7.348.245	7.348.245	7.348.245
Schouwen-Duiveland	7.835.281	7.835.281	7.835.281	7.835.281
Tholen	6.178.121	6.178.121	6.178.121	6.178.121
Middelburg	19.628.121	19.628.121	19.628.121	19.628.121
Veere	4.339.977	4.339.977	4.339.977	4.339.977
Vlissingen	16.329.582	16.329.582	16.329.582	16.329.582
Hulst	7.600.081	7.600.081	7.600.081	7.600.081
Sluis	5.961.130	5.961.130	5.961.130	5.961.130
Terneuzen	19.187.246	19.187.246	19.187.246	19.187.246
Totaal	119.848.333	119.848.333	119.848.333	119.848.333

Het financiële verschil tussen de begrote kosten en de werkelijke kosten wordt in het jaar volgend op het verslagjaar afgewikkeld. Uiteindelijk wordt dus afgerekend op basis van werkelijke uitgaven. De werkelijke kosten zijn door de aanpassing niet langer noodzakelijk voor het opmaken van de jaarverantwoordingen van de Zeeuwse gemeenten en daarmee kan het moment van opleveren van deze verantwoordingen eerder plaatsvinden. In de jaarverantwoording van de gemeenschappelijke regeling (GR) Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst Zeeland worden wel de werkelijke kosten verantwoord. Deze komt ter beschikbaar op 1 juni of zoveel eerder als mogelijk. Per 2020 is deze aanpassing effectief.

Programmalijn Uitvoeringskosten IJZ - Lasten

De personele lasten en softwarekosten zijn structureel naar boven bijgesteld op basis van het plan 'Van pionieren naar professionaliseren' via de eerste begrotingswijziging 2021, zoals vastgesteld door het AB van 9 juli 2021. Op de jaren 2023 en verder zijn de te verwachten prijsindexaties toegepast. Verder zijn er geen mutaties in deze kostenpost.

In paragraaf 1.1.4 is informatie opgenomen over overhead en kostentoerekening. In de totale lasten voor uitvoeringskosten is € 489.118 opgenomen voor overhead. In paragraaf 2.1.1 Totaaloverzicht van lasten en baten zijn de uitvoeringskosten IJZ daarom gesplitst opgenomen: € 952.359 kosten uitvoeringsorganisatie en € 489.118 is onderdeel van de (geconsolideerde) overhead, samen € 1.441.477.

Lasten uitvoeringskosten IJZ				
Gemeente	2023	2024	2025	2026
Borsele	81.155	81.155	81.155	81.155
Goes	141.697	141.697	141.697	141.697
Kapelle	38.632	38.632	38.632	38.632
Noord-Beveland	32.001	32.001	32.001	32.001
Reimerswaal	86.921	86.921	86.921	86.921
Schouwen-Duiveland	106.813	106.813	106.813	106.813
Tholen	107.534	107.534	107.534	107.534
Middelburg	230.780	230.780	230.780	230.780
Veere	56.938	56.938	56.938	56.938
Vlissingen	183.500	183.500	183.500	183.500
Hulst	92.831	92.831	92.831	92.831
Sluis	66.164	66.164	66.164	66.164
Terneuzen	216.510	216.510	216.510	216.510
Totaal	1.441.477	1.441.477	1.441.477	1.441.477

Programmalijn Taskforce jeugd – Lasten

Specificatie Taskforce jeugd - lasten				
Onderwerp	2023	2024	2025	2026
Personele lasten	203.135	203.135	203.135	203.135
Softwarekosten	104.241	104.241	104.241	104.241
Totaal	307.376	307.376	307.376	307.376

Door de Inkooporganisatie wordt het beschikbaar gestelde budget voor de TaskForce Jeugd en de bijdrage vanuit het landelijke Transformatiefonds beheerd. Omdat de Inkooporganisatie optreedt als beheerder van deze gelden, zijn deze bedragen hier opgenomen.

Lasten Taskforce jeugd				
Gemeente	2023	2024	2025	2026
Borsele	17.305	17.305	17.305	17.305
Goes	30.215	30.215	30.215	30.215
Kapelle	8.238	8.238	8.238	8.238
Noord-Beveland	6.824	6.824	6.824	6.824
Reimerswaal	18.535	18.535	18.535	18.535
Schouwen-Duiveland	22.777	22.777	22.777	22.777
Tholen	22.930	22.930	22.930	22.930
Middelburg	49.211	49.211	49.211	49.211
Veere	12.141	12.141	12.141	12.141
Vlissingen	39.129	39.129	39.129	39.129
Hulst	19.795	19.795	19.795	19.795
Sluis	14.109	14.109	14.109	14.109
Terneuzen	46.168	46.168	46.168	46.168
Totaal	307.376	307.376	307.376	307.376

Lasten en baten totaaloverzicht

Lasten en baten totaal				
Onderwerp	2023	2024	2025	2026
Jeugdhulp	119.848.333	119.848.333	119.848.333	119.848.333
Uitvoeringskosten IJZ	1.441.477	1.441.477	1.441.477	1.441.477
Taskforce jeugd	307.376	307.376	307.376	307.376
Totaal lasten	121.597.186	121.597.186	121.597.186	121.597.186
Bijdragen gemeenten	121.597.186	121.597.186	121.597.186	121.597.186
Totaal baten	121.597.186	121.597.186	121.597.186	121.597.186
Totaal saldo	0	0	0	0

De Inkooporganisatie factureert zelfstandig de hiervoor genoemde bijdragen. Dit omdat in het verleden is afgesproken dat de geldstromen van de Inkooporganisatie gescheiden blijven van andere geldstromen bij de GGD.

De werkelijke kosten worden toegerekend aan de gemeente die de kosten heeft gemaakt. Als dat niet mogelijk is wordt de algemene verdeelsleutel gebruikt. Die algemene verdeelsleutel wordt ook gebruikt voor een deel van de begroting. Voor de percentages van de algemene verdeelsleutel wordt het gemiddelde van de macrobudgetten Jeugd 2015 - 2018 gebruikt.

1.1.4 Overhead en kostentoerekening

Om het Algemeen Bestuur meer inzicht te geven in de totale kosten van de overhead voor de gehele organisatie, wordt voorgeschreven (BBV-artikel 8, eerste lid, onderdeel c) dat in het programmaplan een apart overzicht moet worden opgenomen van de kosten van de overhead. De overhead wordt centraal begroot en verantwoord op het Overzicht Overhead via Taakveld 0.4 Overhead.

De (BBV) definitie van overhead luidt: alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces. Juli 2016 heeft de Commissie BBV de 'Notitie Overhead' gepresenteerd. Deze notitie geeft een overzicht van de regelgeving inzake de overhead en geeft op een aantal punten een nadere toelichting, omdat de toepassing van de definitie in de praktijk tot vragen leidde. Overhead bestaat op hoofdlijnen in elk geval uit:

1. Hiërarchisch leidinggevenden primair proces
2. Financiën, toezicht en controle gericht op de eigen organisatie
3. P&O/HRM
4. Inkoop (incl. aanbesteding en contractmanagement)
5. Communicatie
6. Juridische zaken
7. Bestuurszaken en Bestuur ondersteuning
8. Informatievoorziening en automatisering (ICT)
9. Facilitaire zaken en Huisvesting
10. Documentaire Informatie Voorziening (DIV)
11. Managementondersteuning primair proces

We hebben het toepassen van de BBV-richtlijnen in de begroting 2022 verbeterd. Dit betekent dat de overhead niet langer onderdeel uitmaakt van de kosten binnen de twee programma's die deze begroting kent. Naast de verplichting om de kosten voor overhead afzonderlijk te presenteren in een daartoe bestemd programma kan de oude kostenverdeling niet meer worden toegepast door de ontwikkelingen binnen de organisatie, waarbij onder andere afdelingen zijn opgeheven. Dit heeft geleid tot verschuivingen die de vergelijking op detailniveau met eerdere jaren bemoeilijkt.

In deze begroting zijn op grond van BBV regelgeving (Notitie Overhead en Handreiking BBV) de huisvestingskosten van de CB locaties, als huisvesting behorend tot een specifiek uitvoerende taak, verantwoord op het

primaire proces. Het planbureau wordt nu verantwoord in het primair proces (registreren en afhandelen klantcontact/voorlichten en informeren klanten). De kostenplaats GVB met onder andere de manager GVB wordt verantwoord onder Overhead.

De kosten van Overhead zijn geconsolideerd weergegeven in de tabellen in hoofdstuk 2, Financiële begroting en meerjarenraming. Gesplitst voor GGD en IJZ levert dit het volgende beeld op:

Programma(lijnen)	2023 (P)	2024 (P)	2025 (P)	2026 (P)
Overhead GGD	6.193.352	6.247.472	6.253.555	6.195.587
Kosten	6.376.978	6.431.098	6.437.181	6.379.213
Opbrengsten	-183.626	-183.626	-183.626	-183.626
Overhead IJZ	-	-	-	-
Kosten	489.118	489.118	489.118	489.118
Opbrengsten	-489.118	-489.118	-489.118	-489.118
Eindtotaal GGD+IJZ	6.193.352	6.247.472	6.253.555	6.195.587

1.1.5 Algemene dekkingsmiddelen

Standenregister gemeentelijke bijdrage	<u>GGD structureel</u>	<u>GGD incidenteel</u>	<u>GGD totaal</u>
Begrotingsjaar 2022			
Programmabegroting 2022-2025			
Programmabegroting 2022-2025 (incl. toezicht WMO + MBO ziekteverzuim)	16.649.541		16.649.541
Programmabegroting 2022-2025 meerkosten t.o.v VZG richtlijn		371.669	371.669
	16.649.541	371.669	17.021.210
Begrotingswijziging 2022 nr. 4 tijdelijke hulpstructuur		300.000	300.000
Totaal begrotingsjaar 2022 eindsaldo	16.649.541	671.669	17.321.210
Begrotingsjaar 2023			
Totaal begrotingsjaar 2023 beginsaldo	16.649.541	-	16.649.541
Programmabegroting 2023-2026 VZG index + 2,7%	449.538	-	449.538
Programmabegroting 2023-2026 meerkosten t.o.v. VZG richtlijn	513.973	-	513.973
Programmabegroting 2023-2026 inkomsten derving MRU bus TBC	105.645	-	105.645
Totaal begrotingsjaar 2023	17.718.697	-	17.718.697

Gemeentelijke bijdrage per gemeente

Gemeentelijke bijdragen GGD+IJZ	Bijdrage 2023 (P) 7.1 Volksgezondheid (WPG collectief)	Bijdrage 2023 (P) 7.1 Volksgezondheid (BDU JGZ,RVP)	Bijdrage 2023 (P) 6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	Bijdrage 2023 (P) 6.2 Wijkteams (Veilig Thuis)	Bijdrage 2023 (P) toezicht WMO 6.6 Maatwerkvoorzieningen	Bijdrage 2023 (P) MBO ziekteverzuim 4.3 Onderwijsbeleid en leerling zaken	Totaal bijdrage 2023 (P) GGD
Borsele	455.932	516.459	26.945	91.381	1.784	4.426	1.096.928
Goes	771.156	772.757	45.574	156.704	3.018	6.623	1.755.832
Hulst	550.983	496.058	32.562	102.437	2.156	4.251	1.188.448
Kapelle	257.398	305.716	15.212	44.821	1.007	2.620	626.775
Middelburg	978.362	1.058.172	57.819	250.797	3.829	9.069	2.358.047
Noord-Beveland	151.478	120.623	8.952	34.200	593	1.034	316.879
Reimerswaal	457.491	612.819	27.037	99.191	1.790	5.252	1.203.579
Schouwen-Duiveland	680.661	640.350	40.226	119.403	2.664	5.488	1.488.791
Sluis	462.886	393.658	27.356	73.896	1.811	3.374	962.980
Terneuzen	1.088.239	1.027.867	64.313	236.064	4.259	8.809	2.429.551
Tholen	521.211	627.674	30.802	119.833	2.040	5.379	1.306.939
Veere	438.648	447.730	25.923	65.998	1.717	3.837	983.853
Vlissingen	886.328	850.994	52.380	199.628	3.469	7.293	2.000.092
Totaal	7.700.773	7.870.876	455.100	1.594.353	30.137	67.457	17.718.696

Onderdeel	Taakveld:	Verdeelsleutel:
WPG	7.1 Volksgezondheid (WPG collectief)	inwoner
Gem projecten	7.1 Volksgezondheid (WPG collectief)	inwoner
Verwijsindex	7.1 Volksgezondheid (WPG collectief)	inwoner
BDU uniform	7.1 Volksgezondheid (BDU JGZ, RVP)	0-19 jr.
Rijksvaccinatieprogramma (AB 14-12-18)	7.1 Volksgezondheid (BDU JGZ, RVP)	0-19 jr.
BDU maatwerk	6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	inwoner
Toezicht WMO	6.6 Maatwerkvoorzieningen	inwoner
MBO ziekteverzuim	4.3 Onderwijsbeleid en leerling zaken	0-19 jr.
Tijdelijke hulpconstructie (incidenteel)	0.4 Overhead	inwoner
Veilig thuis	6.2 Wijkteams	macro
Veilig thuis radarfunctie (AB 14-12-18)	6.2 Wijkteams	0-19 jr.
Veilig thuis (AB 20-12-19)	6.2 Wijkteams	macro

De volgende verdeelsleutels worden gehanteerd (bron: waarstaatjegemeente.nl d.d. 11-02-2022):

	inwoner	inwoner %	leeftijd 0-19 jaar	0-19 jaar %	gem macrobudget 2015 t/m 2018 %
Zeeland: Borsele	22.818	5,92%	5.215	6,56%	5,63%
Zeeland: Goes	38.594	10,01%	7.803	9,82%	9,83%
Zeeland: Hulst	27.575	7,15%	5.009	6,30%	6,44%
Zeeland: Kapelle	12.882	3,34%	3.087	3,88%	2,68%
Zeeland: Middelburg	48.964	12,70%	10.685	13,44%	16,01%
Zeeland: Noord-Beveland	7.581	1,97%	1.218	1,53%	2,22%
Zeeland: Reimerswaal	22.896	5,94%	6.188	7,79%	6,03%
Zeeland: Schouwen-Duiveland	34.065	8,84%	6.466	8,14%	7,41%
Zeeland: Sluis	23.166	6,01%	3.975	5,00%	4,59%

Zeeland: Terneuzen	54.463	14,13%	10.379	13,06%	15,02%
Zeeland: Tholen	26.085	6,77%	6.338	7,97%	7,46%
Zeeland: Veere	21.953	5,70%	4.521	5,69%	3,95%
Zeeland: Vlissingen	44.358	11,51%	8.593	10,81%	12,73%
Totaal (Programmabegroting 2023-2026)	385.400	100,00%	79.477	100,00%	100,00%
<i>Totaal (Programmabegroting 2022-2025)</i>	<i>383.488</i>	<i>100,00%</i>	<i>80.200</i>	<i>100,00%</i>	<i>100,00%</i>

1.1.6 Onvoorzien

De post onvoorzien bedraagt jaarlijks € 15.000. Het betreft een meerjarig incidentele post bedoeld voor onvoorziene incidentele uitgaven.

1.2 DE PARAGRAFEN

1.2.1 Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen

Afschrijvingstermijnen en vervanging

GGD Zeeland houdt bij aanschaf van kapitaalgoederen rekening met het eventueel vervangen van de kapitaalgoederen op termijn (vervangingschema), zodat dit bij vervanging (over het algemeen) niet leidt tot hogere, onvoorziene lasten. De kapitaalgoederen worden lineair afgeschreven. De afschrijvingstermijnen zijn vermeld in de financiële verordening. Er zijn geen wijzigingen gepland.

Het is moeilijk om vooraf exact de technische levensduur van een object of artikel te voorspellen en vast te leggen, zeker wanneer dit een langere periode dan 10 jaar bedraagt. Wanneer er aan een object/artikel na verloop van tijd dusdanige correctieve werkzaamheden moeten worden uitgevoerd die niet meer in verhouding staan tot de restwaarde van het object/artikel moet er op worden geanticipeerd om het object vroegtijdig af te stoten en te vervangen. Omgekeerd kan het echter ook voorkomen dat er een object vervangen zou moeten worden terwijl de maximale technische levensduur nog niet is bereikt en het object zonder noemenswaardige problemen functioneert. In deze situatie kan de vervanging worden uitgesteld en vooruit worden geschoven.

Onderhoud gebouw Westwal Goes

Van het gebouw aan de Westwal in Goes heeft de GGD het juridisch eigendom. De Stichting GGE heeft het economisch eigendom. De GGE is verantwoordelijk voor het onderhoud en heeft in verband hiermee een bestemmingsreserve onderhoud gevormd. De aankomende jaren zal, op basis van de criteria onuitstelbaar en onontkoombaar, geïnvesteerd worden in het gebouw Westwal Goes.

1.2.2 Paragraaf Bedrijfsvoering

De paragraaf Bedrijfsvoering geeft inzicht in de ontwikkelingen rond de bedrijfsvoering. Met bedrijfsvoering worden de bedrijfsprocessen bedoeld die nodig zijn om de beleidsdoelstellingen uit de programma's te realiseren. Het betreft beleidsmatige (primaire) processen, ondersteunende (secundaire) processen en de sturing en beheersing ervan.

Visie en kernwaarden

Onze visie, 'Een leven lang meedoen', sluit aan op de missie (waar we als organisatie voor staan en willen gaan): 'Samen werken aan een gezonder en veiliger leven in Zeeland.' Zeeuwen die een leven lang meedoen; dat is onze ambitie. Om die waar te kunnen maken, hebben we vier kernwaarden voor de organisatie als geheel én voor de mensen die er werken.

We zijn:

Deskundig

doeltreffend

actief

samen

Organisatie

Het werken met zelforganiserende teams blijkt wisselend in succes. In 2022 wordt deze organisatievorm met het inzetten van een tijdelijke hulpstructuur, waarbij een transitie-manager en een viertal teamregisseurs worden ingezet, geëvalueerd en waar nodig bijgesteld. De eindevaluatie van de tijdelijke hulpstructuur vindt medio 2022 plaats; op dat moment zal de impact voor 2023 en volgende jaren worden beoordeeld.

De inzet blijft dat de professionals zoveel mogelijk 'lokaal' de aansluiting zoeken met ketenpartners en preventief werken. Uiteindelijk doel is om de organisatie blijvend in control te houden zodat doelmatigheid en rechtmatigheid een vanzelfsprekend geheel vormen binnen de gehele organisatie.

Daarnaast dient de organisatie wendbaar te blijven; medewerkers moeten flexibel kunnen worden ingezet op basis van hun kwaliteiten en talenten. Ten tijde van de COVID-19 crisis hebben medewerkers deze flexibiliteit in de praktijk bewezen. Door samenwerking binnen en tussen teams ontstaan mogelijkheden om de deskundigheid verder te doen toenemen.

Speerpunten bedrijfsvoering vanaf 2022

Vanaf 2022 gaan we verder met de maatregelen om doorontwikkeling van bedrijfsvoering mogelijk te maken en beter in control te komen, met als doel bedrijfsvoering GGD breed te verbeteren. Hierbij staan effectiviteit, efficiency én voorspelbaarheid centraal.

Onze aandacht gaat daarbij nadrukkelijk uit naar een goede balans tussen (hoeveelheid) taken van de GGD en de beschikbare middelen (waaronder menskracht en financiële middelen) om aan de opdracht van onze gemeenten te voldoen. Dit is hét zorgpunt voor de gehele komende (meerjarige) beleidsperiode. Op basis daarvan hebben wij voor de aankomende periode de volgende speerpunten centraal staan:

- duurzame inzetbaarheid van medewerkers;
- blijvende aandacht voor de P&C cyclus inclusief afstemming hiervan op de behoeften van de interne en externe partners (gemeenten, w.o. de gemeenteraden).

Inhuur derden

Er wordt alleen van de diensten van derden gebruikgemaakt als dit strikt noodzakelijk is en reguliere vacatures niet kunnen worden ingevuld. De post inhuur derden wordt daarmee zo veel mogelijk benut voor onontkoombare situaties. Inhuur vindt plaats voor werkzaamheden met betrekking tot aanvullende diensten, projecten, Meld en Actiepunt Bemoezorg en voor de Verwijsindex.

Strategische Personeelsplanning en Duurzame Inzetbaarheid

Ons personeel is ons belangrijkste kapitaal: door strategische personeelsplanning (SPP) willen we anticiperen op de opbouw van het personeelsbestand en structurele tekorten in bepaalde functies, waaronder artsen, oplossen. In 2020 is gestart met strategische personeelsplanning door aan te sluiten bij het Deltaplan, waarin zorg- en welzijnsorganisaties samenwerken aan behoud en toestroom van personeel in deze sector. We nemen deel aan gezamenlijk uitstroomonderzoek, regionale activiteiten voor vitale medewerkers en zoeken de samenwerking op het terrein van arbeidsmarktcommunicatie. Vanaf 2022 gaan we hiermee verder in dezelfde lijn, zodat we als organisatie beter kunnen anticiperen en reageren op veranderingen in de vraag naar arbeid en aansluiten bij regionale oplossingen. Doel hiervan is zodanig georganiseerd te zijn dat de taken uitgevoerd kunnen blijven worden die nodig zijn om de doelstellingen van GGD Zeeland te behalen.

Vitale medewerkers

Aangezien we als organisatie streven naar vitale medewerkers en het behoud van medewerkers, blijft regie op duurzame inzetbaarheid, vitaliteit en gezondheid van medewerkers één van de speerpunten voor de komende jaren. In 2020 en 2021 heeft de langdurige COVID-19 crisis zijn weerslag gehad op ons personeel. Het effect van corona en het vele thuiswerken op ziekteverzuim en arbeidsbelasting houden we nauwlettend in de gaten.

Doorontwikkeling informatievoorziening

De snelheid van de technologische veranderingen is hoog. Als gevolg van deze digitale transformatie neemt het belang van betrouwbare en actuele informatievoorziening toe. Ondersteunend daaraan is een effectieve organisatie van de informatievoorziening. In de aankomende jaren willen we daarom investeren in een verbeterde management informatievoorziening en een adequate ondersteuning bij het gebruik hiervan. Daarbij is informatiebeveiliging cruciaal. Daarom zal in de aankomende periode veel aandacht zijn voor een drietal onderdelen: 1. de organisatie van informatieveiligheid en privacy, 2. de gedragsmatige- en 3. de technische invalshoek van informatieveiligheid en privacy.

Samenwerking bedrijfsvoering

Het onderzoek naar samenwerking tussen de RUD GGD en VRZ heeft inzicht gebracht op welke thema's samenwerking mogelijk is. In 2022 zal per thema verder uitgewerkt worden hoe samenwerking verder vorm en inhoud gegeven kan worden inclusief de gevolgen daarvan.

Rechtmatigheidsverantwoording vanaf 1 januari 2022

Naar verwachting zal vanaf het boekjaar 2022 ook het Dagelijks Bestuur van gemeenschappelijke regelingen, naast de colleges van gemeenten, een rechtmatigheidsverantwoording moeten afgeven. Tijdens het opstellen van de begroting 2023 heeft de parlementaire behandeling van de wet nog niet plaatsgevonden.

Een rechtmatigheidsverantwoording is een verantwoording van het Dagelijks Bestuur (DB) aan het Algemeen Bestuur (AB), waarin ze aangeeft dat de organisatie rechtmatig heeft gehandeld. Rechtmatig handelen is handelen conform/voldoen aan wet- en regelgeving. Het gaat hierbij om financiële rechtmatigheid. De accountant gaf tot en met 2021 een verklaring af over getrouw beeld en financiële rechtmatigheid. Dat laatste komt nu bij DB te liggen. De accountant geeft vanaf 2022 een verklaring af over het getrouw beeld inclusief getrouw beeld van de bestuursverantwoording. Hierbij wordt meer gesteund op de verbijzonderde interne controle. Het jaar 2021 is benut om de organisatie en interne beheersing zodanig in te richten dat het afgeven van deze verantwoording door het Dagelijks Bestuur mogelijk is. Bij de voorbereiding wordt samengewerkt met de Zeeuwse gemeenten en andere gemeenschappelijke regelingen.

Doelmatigheid

In deze meerjarencyclus (2023 t/m 2026) wordt een doelmatigheidsonderzoek uitgevoerd door controllers van Zeeuwse gemeenten.

1.2.3 Paragraaf Financiering

De paragraaf financiering is samen met het treasurystatuut voorgeschreven in de Wet Financiering Decentrale Overheden (Wet Fido, 2001). De treasuryfunctie heeft tot doel tegen gunstige condities en tegen zo laag mogelijke kosten te voorzien in de benodigde financieringsmiddelen en daarbij risico's zoveel mogelijk uit te sluiten en te beperken.

In de Wet Fido zijn kaders opgenomen ter beperking van het renterisico op de netto vlottende schuld en het renterisico op de vaste schuld (renterisiconorm). In de Regeling uitzettingen en derivaten decentrale overheden (Ruddo) zijn kaders opgenomen ter beperking van de risico's. De Wet Houdbare Overheidsfinanciën (Wet HOF, 2013) bepaalt onder meer dat Rijk, gemeenten, provincies en waterschappen een gelijkwaardige inspanning leveren bij het op orde brengen van de overheidsfinanciën.

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet stelt dat de gemiddelde netto-vlottende schuld van gemeenschappelijke regelingen niet hoger mag zijn dan 8,2% van het begrotingstotaal.

Renterisiconorm

GGD Zeeland heeft geen leningen met een looptijd van 1 jaar of langer, zodat geen toetsing plaatsvindt op de renterisiconorm.

1.2.4 Paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Binnen de private en publieke sector is sprake van toenemende aandacht voor het inzicht in en de beheersing van risico's. Risicomanagement is daarom een vast onderdeel van goed bestuur (Good Governance) en een belangrijk middel om de continuïteit van de organisatie te waarborgen.

Naast de interne behoefte om risico's in beeld te hebben en te beheersen is er ook vanuit het Rijk wetgeving opgelegd omtrent risico's. In het Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten (BBV) wordt in artikelen 9 en 26 gesteld dat in ieder geval in de begroting en de jaarrekening een paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing wordt opgenomen. In deze paragraaf dienen tenminste opgenomen te zijn:

- een inventarisatie van de weerstandscapaciteit
- een inventarisatie van de risico's 1)
- het beleid omtrent de weerstandscapaciteit en de risico's 1)

1) Risico's moeten in dit verband worden opgevat als reële, doch niet altijd te kwantificeren, bedreigingen die, ook nadat maximale inspanningen zijn verricht om het optreden ervan te voorkomen, of de gevolgen ervan te verminderen, kunnen leiden tot uitgaven die niet begroot zijn.

Weerstandsvermogen en beschikbare weerstandscapaciteit

Het weerstandsvermogen geeft aan in welke mate de GGD in staat is om omvangrijke tegenvallers op te vangen, zonder dat het beleid aanzienlijk moet worden aangepast. Het gaat daarbij om de verhouding tussen de weerstandscapaciteit, ofwel de beschikbare (financiële) middelen die zonder ingrijpende beleidswijzigingen beschikbaar zijn, en de risico's.

De weerstandscapaciteit is in artikel 11 BBV omschreven als "de middelen en mogelijkheden waarover een organisatie beschikt of kan beschikken om niet begrote kosten te dekken".

De weerstandscapaciteit bestaat uit de volgende onderdelen:

- de algemene reserve;
- de post onvoorzien in de begroting;
- het deel van de bestemmingsreserves waarvoor geen harde verplichtingen zijn aangegaan of toezeggingen zijn gedaan en die zonder noemenswaardige beleidsmatige aanpassingen kunnen worden aangewend;
- de getroffen reserves en voorzieningen waarmee gespecificeerde, gekwantificeerde risico's kunnen worden opgevangen.

Benodigde weerstandscapaciteit

Om het weerstandsvermogen te kunnen beoordelen moet de beschikbare weerstandscapaciteit afgezet worden tegen de benodigde weerstandscapaciteit. De risico's die GGD Zeeland loopt zijn bepalend voor de hoogte van de benodigde weerstandscapaciteit. Om de hoogte van de benodigde weerstandscapaciteit te bepalen is het noodzakelijk om de risico's te voorzien van een kwantificering van zowel kans als financiële gevolgen. Door de maximale gevolgen van de individuele risico's bij elkaar op te tellen ontstaat een te negatief oordeel over het weerstandsvermogen. Immers, het is vrijwel zeker dat niet alle risico's zich tegelijkertijd zullen voordoen. Daarnaast zal niet ieder risico zich maximaal voordoen. Tot slot is een aantal risico's qua omvang en waarschijnlijkheid niet in te schatten.

De inschatting van de risico's voor 2023 is als volgt:

	Risico's	Kans op optreden in 2023 in %	Impact	Benodigde weerstands capaciteit 2023
			2023	
1	Vanaf 2025 worden de middelen uit de Decentralisatie Uitkering Maatschappelijke Opvang (budget Vlissingen) door gedecentraliseerd naar alle Zeeuwse gemeenten. Vanuit dit budget (middels een subsidie via het CZW Bureau) wordt Veilig Thuis nu (prijspeil 2022) voor ca 1.700.000 (=53% van totale financiering CZW + gemeenten) gefinancierd. Gemeenten dienen opnieuw te beslissen op welke wijze zij de diensten vanaf 2025 willen financieren. Indien de financiering stopt is het risico dat de bedrijfsvoering en dienstverlening bij Veilig	10%	1.700.000	170.000

	Thuis niet kan worden voortgezet en dat daarbij personeel moet afvloeien met bijbehorende kosten			
2	Onderdeel van de financiering door het CZW Bureau/centrumgemeente Vlissingen is een (nu nog) incidenteel toegekend subsidie van € 571.600,- voor de versterking van Veilig Thuis. Dit subsidie is toegekend voor 2021 en 2022 en ondanks het incidentele karakter structureel verwerkt in de begroting 2023 en verder, aangezien het betreffende rijkssubsidie voor versterking Veilig Thuis structureel is toegekend via de centrumgemeente. De besluitvorming over dit subsidie voor 2023 vindt eind 2022 plaats. Hierbij heeft de rijksinspecteur in verband met de artikel 12 status van de centrumgemeente, de eindbeslissing over het al dan niet toekennen van dit subsidie aan Veilig thuis. De argumenten om het subsidie structureel te verwerken in deze begroting zijn met name gelegen in de krappe arbeidsmarkt met noodzaak tot aanbidding langere contracten aan personeel, de lange inwerkperiode en het risico op oplopende wachtlijsten c.q. blijven liggen van andere taken veilig thuis, waarbij onveilige thuissituaties kunnen ontstaan. Daarmee ontstaat een risico op mogelijke claims, advocaat- en tuchtrechtkosten én onveilige situaties binnen gezinnen. Dat laatste is niet te kwantificeren in euro's. Indien de financiering niet wordt toegekend, kan de dienstverlening door Veilig Thuis op dit gebied niet worden voortgezet en zal personeel moeten afvloeien met bijbehorende kosten. Wel wordt in dat geval vanuit de gemeenschappelijke regeling binnen haar mogelijkheden, ingezet op het aanbieden van andere (mits passend en mits aanwezig) vacatures binnen andere deelgebieden van de gemeenschappelijke regeling. Dit om het risico op structurele personeelslasten zonder dekking te beperken.	5%	571.600	28.580

3	Subsidies van CZW bureau voor MAB wordt net voor aanvang van het boekjaar 2023 definitief toegekend. Dit maakt het anticiperen hierop met ingang van 1 januari 2023 niet mogelijk. De begroting 2023 van de Gemeenschappelijke regeling moet voor 15 april 2022 worden aangeleverd. Het risico bestaat dat personeel ingezet voor MAB moet afvloeien c.q. anders tewerk gesteld moet worden omdat dit subsidie niet wordt toegekend voor 2023.	50%	440.000	220.000
4	Werkgevers in de sector Overheid en Onderwijs zijn verplicht eigenrisicodrager voor de Werkloosheidswet (WW). Als eigenrisicodrager voor de WW betaalt GGD de kosten van de WW-uitkering, als (ex)-werknemers werkloos worden. Om kosten te besparen wordt minder via payroll constructie gewerkt waardoor het risico op WW uitkeringen hoger wordt.	50%	100.000	50.000
5	Claims als gevolg van implementatie nieuwe wetgeving (bv AVG) of extra onvoorzienbare kosten als gevolg van implementatie nieuwe wetgeving (bv archiefwet). Op basis van landelijke datalekken in 2021 is dit risico verhoogd ten opzichte van 2021. Indien Covid zich verder doorzet in 2023, is dit eveneens reden om dit risico op deze hoogte te stellen, mede gezien vanuit Cybercriminaliteit, AVG en integriteit	50%	500.000	250.000
6	Per 1 mei 2022 treedt de Wet Open Overheid in werking (vervanging WOB). In het verlengde hiervan is de Archiefwet aangepast. Als randvoorwaarde wordt gesteld dat de informatiehuishouding op orde is. Voor de GGD betekent dit dat versneld, een inhaal slag moet worden gedaan op het gebied van informatiehuishouding en archivering (kennis). De volledige transitie mag enkele jaren beslaan. In 2022 worden de eerste stappen gezet. Risico bestaat dat nog in 2023 nog aanvullende zaken (op gebied digitale informatievoorziening) moeten worden geregeld.	80%	100.000	80.000
7	Beschikbaarheid arbeidskrachten en uitval in die gevallen waarin slechts één persoon bepaalde werkzaamheden verricht en krapte op de arbeidsmarkt, leiden tot hogere kosten in verband met inhuur van extern personeel. Dit risico wordt in 2022 hoger geacht door de langdurige COVID-19 crisis in 2021.	50%	600.000	300.000

	Risico van beschikbaarheid van arbeidskrachten zoals jeugdartsen en FG artsen is toegenomen door krapte op de arbeidsmarkt bij deze specifieke dienstverleningen.			
8	Uitval online diensten.	2%	50.000	1.000
9	Claim volgens het niet (goed/volledig) uitvoeren van de Wet Poortwachter.	10%	75.000	7.500
10	Medisch beroepsrisico kosten juridische bijstand. Als gevolg van Covid-19 crisis is de impact van dit risico verhoogd van 100.000 naar 300.000.	10%	300.000	30.000
11	Risico op juridische procedures, onder andere bij aanbestedingstrajecten en arbeidsgeschillen en geschillen bij toepassing overige wetgeving	20%	200.000	40.000
12	Invoering WNRA in 2020 waardoor in voorkomende gevallen een transitievergoeding verschuldigd is bij ontslag.	50%	75.000	37.500
13	Het meerjarig investeringsplan is opgesteld in prijzen 2022. Door de prijsstijgingen van onder meer grondstoffen, halfgeleiders, chips, halffabricaten die momenteel aan de orde zijn, is het mogelijk dat de geraamde investeringsbudgetten niet afdoende zijn. Deze prijsstijgingen worden veroorzaakt door marktverstoringen. De toekomstige kapitaallasten kunnen hierdoor onder druk komen te staan en hoger zijn dan nu berekend. Rekening is gehouden met een prijsstijging van 10% over 4 ton.	90%	40.000	36.000
14	Stijging energie prijzen. Impact is gekwantificeerd op basis van een prijsstijging van ca 25%. Bij het opstellen van deze begroting is sprake van hoge prijzen, die vooralsnog als tijdelijk worden beschouwd	50%	36.000	18.000
15	Ransomware of een andere externe aanval op de ICT infrastructuur met financiële schade tot gevolg.	10%	500.000	50.000
16	Langdurige gripsituatie i.v.m. bijzondere (langdurige) rampen en crisis met extra kosten tot gevolg zoals bijvoorbeeld Covid-19 in 2020/2021 met risico dat het Rijk een gedeelte van de extra kosten niet vergoed.	2%	200.000	4.000
17	Overschrijding van de belastingvrije ruimte WKR met als risico loonheffing verschuldigd te zijn over het bedrag van de overschrijding.	25%	30.000	7.500

18	In de begroting 2023 is uitgegaan van een loonstijging van respectievelijk 3,1%. De VZG-norm wordt vergoed via de gemeentelijke bijdragen. de werkelijke loonkostenstijging als gevolg van onderhandelingen voor de CAO vanaf 2023 of een wijziging van pensioenpremie kan hiervan afwijken. Een nadelig verschil van 1% over €17.316.000 is meegenomen als risico	70%	173.000	121.100
19	CAO SGO verlof harmonisatie per 1-1-2023 26 vakantiedagen 20 wettelijk, 6 bovenwettelijk. Iedereen krijgt 6 bovenwettelijke dagen per 01-01-23; medewerkers van 60 jaar of ouder behouden recht op huidig verlof. Dit betekent het risico dat ofwel hogere kosten ofwel minder resultaten/ activiteiten kunnen worden behaald met hetzelfde aantal fte aan personeel	PM	PM	PM
20	De gevolgen van de CAO VVT (verzorgings- en verpleeg tehuizen) nog van toepassing op ca 24 medewerkers van de GGD, worden landelijk nog onderzocht op risico's met betrekking tot balansbudgetspaarregeling voor de betreffende organisaties. In de eerstvolgende bestuursrapportage wordt hierover verder gerapporteerd	PM	PM	PM
21	Middels een contract met de Dienst Justitiële Inrichtingen (DJI) zijn de afgelopen jaren extra inkomsten gegenereerd mede ter dekking van de wettelijke taak TBC. Het huidige contract met DJI loopt tot juni 2022. De opbrengsten zullen naar verwachting teruglopen omdat een aantal instellingen geen diensten meer gaat afnemen. Hoe het nieuwe contract er verder uit komt te zien is nog onduidelijk. Rekening is gehouden met een structurele omzetsdaling van € 50.000. Nog niet duidelijk is of de dienstverlening voor het restant ad €51.000 in stand kan blijven. Dit kan mede van invloed zijn op de MRU bussen welke ingezet worden voor deze taak. In 2022 wordt een business case verder uitgewerkt om te bezien welke verdere gevolgen dit heeft vanaf half 2022.	25%	51.000	12.750

22	De continuïteit van de Forensisch Geneeskundige (FG) diensten is met ingang van februari 2022 onder druk komen te staan wegens vertrek van 2 van de 3 FG artsen en een sterk jarenlang tekort op deze arbeidsmarkt. Sinds 2021 wordt (in samenwerking met andere GGD'en en GGD/GHOR Nederland) onderzocht hoe de bezetting op peil gebracht kan worden (Zebrelim, huisartsen, artsen in opleiding). Met de politie was een contract afgesloten voor (niet Wettelijke) dienstverlening op FG gebied. Door het personeelstekort kon de GGD niet voldoen aan de daarin genoemde afspraken en is het contract opgezegd vanaf januari 2022. Indien er geen contractverlenging met de politie mogelijk is waarbij GGD aan de genoemde voorwaarden kan voldoen, verricht GGD alleen de wettelijke taak gemeentelijke lijkschouw. Dit kan gevolgen hebben voor de gemeentelijke bijdragen.	75%	34.000	25.500
23	Covid: Op het moment dat Covid zich verder doorzet in 2023 worden de risico's voor de gemeenschappelijke regeling opnieuw gemonitord en worden deze in (bestuurs)rapportages verder gedeeld. Gaat onder meer over risico's af- en opschaling Covidorganisatie als gevolg van de actuele ontwikkelingen op dat moment, personeelsverloop door tijdelijke contracten met betrekking tot Covid dienstverlening, risico's (europese) aanbestedingen, druk op personeelsbestand GGD etc.	PM	PM	PM
24	Inkooporganisatie jeugd: Een faillissement / overname van jeugdhulpaanbieder(s) kan leiden tot aanzienlijke kosten voor deelnemende gemeenten	5%	5.000.000	250.000
25	Inkooporganisatie Jeugd: De jeugdwet is een open einde regeling waarbij de toegang door gemeenten wordt beheerd en beheersing van de hoogte van deze kosten buiten de invloedssfeer van inkooporganisatie Jeugd ligt	25%	8.000.000	2.000.000
26	Inkooporganisatie jeugd: Juridische procedures bij aanbestedingsdocumenten en maatwerkovereenkomsten	5%	1.000.000	50.000

27	De uitkomsten van het onderzoek governance sociaal domein voor Beschermd Wonen en jeugdhulp in Zeeland (2022) zijn ten tijde van het opstellen van de begroting 2023 nog niet bekend. Uit het onderzoek kunnen mogelijk financiële nadelen (bv. overhead) voortvloeien voor de organisatieonderdelen GGD en/ of IJZ.	PM	PM	PM
28	De Gezonde School-aanpak biedt scholen handvatten bij het bevorderen van een gezonde leefstijl en het welzijn van leerlingen. Dit is een van de belangrijkste pijlers binnen het preventieve aanbod (adviesgeving op gebied van gezondheid) vanuit de GGD. Het is van belang dat dit aanbod doorloopt zodat expertise en draagvlak behouden blijft. Vanaf juli 2022 vervalt echter de financiering voor randvoorwaardelijke werkzaamheden t.b.v. de Gezonde-school aanpak. Dit betekent dat de inzet vanuit landelijke financiering niet volledig kostendekkend is. Dit is afhankelijk van het aantal scholen dat deelmeent en het aantal uren dat scholen afnemen van de GGD. De eigen Investering vanuit de GGD voor de Gezonde School aanpak zal maximaal. Tussen € 30.000- € 59.000,- per jaar zijn. We zullen dit risico tot minimum beperken door acquisitie richting de scholen uit te voeren.	90%	44.500	40.050
Totaal				3.829.480

Beschikbare weerstandscapaciteit

De post onvoorzien bedraagt € 15.000. Het betreft een meerjarig incidentele post bedoeld voor onvoorziene incidentele uitgaven of voor het één jaar dekken van structurele uitgaven.

Voor de begroting 2023 is het uitgangspunt dat de algemene reserve en overige reserves van de GR Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst Zeeland eind 2022 een restantsaldo zullen hebben van:

Eigen vermogen geconsolideerd	31-12-2022
Algemene Reserve	243.996
Bestemmingsreserves	3.900.585
Nog te bestemmen resultaat	-1.610.439
Totaal eigen vermogen	2.534.142

Zie ook paragraaf 2.5.4.

Beoordeling weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen de weerstandscapaciteit en alle risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie. De uitkomst van die berekening vormt het weerstandsvermogen.

Weerstandsvermogen = Beschikbare weerstandscapaciteit / Benodigde weerstandscapaciteit

Weerstandsvermogen = € 2.534.142 / € 3.829.480 = 0,66

Gecorrigeerd voor de bestemmingsreserve Huisvesting (€ 2.623.225) is de uitkomst:

-/-€ 89.083 € 3.829.480 = -/-0,02

De conclusie is dat het weerstandsvermogen van de GR Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst Zeeland onvoldoende is.

Kengetallen

De minister van Binnenlandse Zaken heeft in mei 2015 besloten dat kengetallen deel uitmaken van de paragraaf Weerstandsvermogen. Provincies, gemeenten en Gemeenschappelijke Regelingen dienen vanaf 2015 in deze paragraaf inzicht te geven in de volgende kengetallen:

- Netto schuldquote;
- Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen;
- Solvabiliteitsratio;
- Grondexploitatie (niet van toepassing voor GGD Zeeland);
- Structurele exploitatieruimte;
- Belastingcapaciteit (niet van toepassing voor GGD Zeeland).

De kengetallen geven een goed beeld van de financiële positie.

Netto schuldquote

Deze indicator brengt in beeld in hoeverre de netto schulden zich verhouden tot de totale baten (inkomsten) van GGD Zeeland. Hoe hoger het percentage, hoe meer externe financiering is aangetrokken om de activiteiten (investeringen) te financieren.

Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen

Om inzicht te verkrijgen in hoeverre sprake is van doorlenen wordt de netto schuldquote zowel in- als exclusief doorgeleende gelden weergegeven (netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen). Op die manier wordt duidelijk in beeld gebracht wat het aandeel van de verstrekte leningen is en wat dit betekent voor de schuldenlast. De uitkomsten worden gepresteerd bij 2.5.1 Geprognosticeerde begin- en eindbalans.

Solvabiliteitsratio

Een ratio van minder dan 20% wordt als zorgelijk beschouwd.

1.2.5 Paragraaf Verbonden partijen

Het begrip Verbonden Partijen

Verbonden Partijen zijn in het Besluit 'Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten' gedefinieerd als: privaot- of publiekrechtelijke organen, waarin de provincie of gemeente (c.q. Gemeenschappelijke Regeling) een bestuurlijk en financieel belang heeft. Onder bestuurlijke invloed wordt verstaan: een zetel in het bestuur of het hebben van stemrecht. Met een financieel belang wordt bedoeld dat de GGD middelen ter beschikking heeft gesteld die zij verliest in geval van een faillissement van de Verbonden Partij en/of als financiële problemen bij de Verbonden Partij kunnen worden verhaald op de GGD.

Visie op Verbonden Partijen

Een Verbonden Partij kan gezien worden als één van de drie mogelijkheden waarmee de GGD haar taken uitvoert (of laat uitvoeren) om haar doelstellingen te realiseren: door een eigen dienst, door een commerciële partij of door een Verbonden Partij.

Belang voor het Algemeen Bestuur

Inzicht in Verbonden Partijen is om de volgende drie redenen van belang voor de GGD Zeeland:

- Via de verbonden partij moeten doelstellingen van de GGD worden gerealiseerd;
- De GGD Zeeland loopt financiële risico's;
- Er bestaan mogelijk bestuurlijk-organisatorische risico's.

GGD Zeeland is zowel bestuurder/eigenaar van de Verbonden Partij, als haar klant/opdrachtgever. Zowel de belangen van de Verbonden Partij zelf moeten worden behartigd (bestuurder), als de belangen van de GGD (klant). Als deze belangen niet parallel lopen, kan dat problemen opleveren. Daarnaast is er een risico van de afstand. De GGD heeft minder informatie en minder mogelijkheden om bij te sturen dan dat we dat kunnen in onze eigen organisatie op het moment dat problemen of risico's evident worden. Daarnaast zullen mogelijke financiële tekorten in de exploitatie van een Verbonden Partij door GGD Zeeland worden gedragen.

Lijst met Verbonden Partijen

Stichting Inkoopbureau West-Brabant	
Doel	De dienstverlening is gericht op de professionalisering van het inkoop- en aanbestedingsbeleid van deelnemers.
Financiële effecten	GGD huurt een aantal dagdelen een inkoper in van Inkoopbureau West-Brabant
Risico's	De behoefte aan flexibiliteit in inkoopondersteuning bij de deelnemers, beschikbaarheid van personeel, opzet van de financiën en de veranderende wet- en regelgeving.
Zeggenschap / Invloed	GGD Zeeland is vertegenwoordigd in het algemeen bestuur. De plaatsvervangend directeur is de huidige portefeuillehouder.
Partners	N.v.t.
Vermogenspositie en resultaat	Jaarrekening 2020 solvabiliteit 38%; liquiditeitsratio 153%; eigen vermogen € 569.680 Exploitatieresultaat 2020 €76.673.
Ontwikkelingen	

2 FINANCIËLE BEGROTING EN MEERJARENRAMING

2.1.1 Totaaloverzicht van lasten en baten

Totaaloverzicht GGD per programma, inclusief meerjarenraming. Negatieve bedragen zijn baten en positieve bedragen zijn lasten.

Programma(lijnen)	2022 (P)	2023 (P)	2024 (P)	2025 (P)	2026 (P)
Covid-19	-	-	-	-	-
Fysieke Veiligheid & Bescherming	1.156.887	1.326.012	1.324.870	1.274.240	1.325.038
Kosten	3.233.055	3.342.179	3.341.037	3.290.407	3.341.205
Opbrengsten	-2.076.168	-2.016.167	-2.016.167	-2.016.167	-2.016.167
Gezondheid in de Wijk	8.648.664	9.164.982	9.229.746	9.180.481	9.183.126
Kosten	9.650.076	10.083.734	10.141.910	10.092.645	10.095.290
Opbrengsten	-1.001.412	-918.752	-912.165	-912.165	-912.165
Sociale Veiligheid	-154.714	-135.671	-135.671	-135.671	-135.671
Kosten	865.033	985.508	985.508	985.508	985.508
Opbrengsten	-1.019.747	-1.121.179	-1.121.179	-1.121.179	-1.121.179
Veilig Thuis	1.115.529	1.149.534	1.149.534	1.149.534	1.149.534
Kosten	2.241.509	2.877.516	2.877.516	2.877.516	2.877.516
Opbrengsten	-1.125.980	-1.727.982	-1.727.982	-1.727.982	-1.727.982
Jeugdhulp Zorg in Natura	-	-	-	-	-
Kosten	114.401.410	119.848.333	119.848.333	119.848.333	119.848.333
Opbrengsten	-114.401.410	-119.848.333	-119.848.333	-119.848.333	-119.848.333
Uitvoeringsorganisatie	-	-	-	-	-
Kosten	779.898	952.359	952.359	952.359	952.359
Opbrengsten	-779.898	-952.359	-952.359	-952.359	-952.359
Taskforce	-	-0	-0	-0	-0
Kosten	299.295	307.376	307.376	307.376	307.376
Opbrengsten	-299.295	-307.376	-307.376	-307.376	-307.376
Transformatiefonds	-				
Kosten	100.000				
Mutatie reserves	-100.000				
Overhead	6.234.460	6.193.352	6.247.472	6.253.555	6.195.587
Kosten	6.895.997	6.866.095	6.920.216	6.926.299	6.868.331
Opbrengsten	-661.538	-672.744	-672.744	-672.744	-672.744
Algemene dekkingsmiddelen	-17.021.210	-17.718.696	-17.718.696	-17.718.696	-17.718.696
Kosten	-0	-	-	-	-
Opbrengsten	-17.021.210	-17.718.696	-17.718.696	-17.718.696	-17.718.696
Vennootschapsbelasting	5.384	5.486	5.486	5.486	5.486
Kosten	5.384	5.486	5.486	5.486	5.486
Onvoorzien	15.000	15.000	15.000	15.000	15.000
Kosten	15.000	15.000	15.000	15.000	15.000
Eindtotaal	-0	-0	117.741	23.930	19.405

Programma(lijnen)	2022 (P)	2023 (P)	2024 (P)	2025 (P)	2026 (P)
Kosten	138.486.658	145.283.586	145.394.741	145.300.929	145.296.404
Covid-19	-	-	-	-	-
Fysieke Veiligheid & Bescherming	3.233.055	3.342.179	3.341.037	3.290.407	3.341.205
Gezondheid in de Wijk	9.650.076	10.083.734	10.141.910	10.092.645	10.095.290
Sociale Veiligheid	865.033	985.508	985.508	985.508	985.508
Veilig Thuis	2.241.509	2.877.516	2.877.516	2.877.516	2.877.516
Jeugdhulp Zorg in Natura	114.401.410	119.848.333	119.848.333	119.848.333	119.848.333
Uitvoeringsorganisatie	779.898	952.359	952.359	952.359	952.359
Taskforce	299.295	307.376	307.376	307.376	307.376
Transformatiefonds	100.000				
Overhead	6.895.997	6.866.095	6.920.216	6.926.299	6.868.331
Vennootschapsbelasting	5.384	5.486	5.486	5.486	5.486
Onvoorzien	15.000	15.000	15.000	15.000	15.000
Mutatie reserves	-100.000				
Transformatiefonds	-100.000				
Opbrengsten	-138.386.658	-145.283.586	-145.276.999	-145.276.999	-145.276.999
Fysieke Veiligheid & Bescherming	-2.076.168	-2.016.167	-2.016.167	-2.016.167	-2.016.167
Gezondheid in de Wijk	-1.001.412	-918.752	-912.165	-912.165	-912.165
Sociale Veiligheid	-1.019.747	-1.121.179	-1.121.179	-1.121.179	-1.121.179
Veilig Thuis	-1.125.980	-1.727.982	-1.727.982	-1.727.982	-1.727.982
Jeugdhulp Zorg in Natura	-114.401.410	-119.848.333	-119.848.333	-119.848.333	-119.848.333
Uitvoeringsorganisatie	-779.898	-952.359	-952.359	-952.359	-952.359
Taskforce	-299.295	-307.376	-307.376	-307.376	-307.376
Overhead	-661.538	-672.744	-672.744	-672.744	-672.744
Algemene dekkingsmiddelen	-17.021.210	-17.718.696	-17.718.696	-17.718.696	-17.718.696
Eindtotaal	-0	-0	117.741	23.930	19.405

2.1.2 Overzicht met vergelijkende cijfers uit de concept-jaarrekening 2021 en de begroting

Programma(lijnen)	2021 (R)	2022 (P)	2022 (G)	2023 (P)
Kosten	146.746.893	138.386.658	139.314.390	145.283.586
Fysieke Veiligheid & Bescherming	3.173.646	3.233.055	3.233.055	3.342.179
Gezondheid in de Wijk	9.341.360	9.650.076	9.650.076	10.083.734
Sociale Veiligheid	979.930	865.033	865.033	985.508
Veilig Thuis	2.562.189	2.241.509	2.622.024	2.877.516
Jeugdhulp Zorg in Natura	121.789.627	114.401.410	114.401.410	119.848.333
Uitvoeringsorganisatie	1.554.403	779.898	779.898	952.359
Taskforce	160.103	299.295	299.295	307.376
Overhead	7.185.635	6.895.997	7.443.214	6.866.095
Algemene dekkingsmiddelen		-0	-0	-
Vennootschapsbelasting	-1	5.384	5.384	5.486
Onvoorzien		15.000	15.000	15.000
Mutatie reserves		-	-100.000	
Gezondheid in de Wijk		-	-	
Veilig Thuis		-	-	
Overhead		-	-100.000	
Opbrengsten	-145.136.491	-138.386.658	-139.214.390	-145.283.586
Fysieke Veiligheid & Bescherming	-2.263.252	-2.076.168	-2.076.168	-2.016.167
Gezondheid in de Wijk	-910.026	-1.001.412	-1.001.412	-918.752
Sociale Veiligheid	-1.079.446	-1.019.747	-1.019.747	-1.121.179
Veilig Thuis	-1.717.152	-1.125.980	-1.687.537	-1.727.982
Jeugdhulp Zorg in Natura	-119.837.159	-114.401.410	-114.401.410	-119.848.333
Uitvoeringsorganisatie	-1.455.112	-779.898	-779.898	-952.359
Taskforce	-213.658	-299.295	-299.295	-307.376
Overhead	-1.251.071	-661.538	-661.538	-672.744
Algemene dekkingsmiddelen	-16.409.616	-17.021.210	-17.287.385	-17.718.696
Eindtotaal	1.610.401	-0	0	-0

De exploitatie 2021 sluit voorlopig met € 1.610.401 negatief waarvan € 2.015.962 negatief voor IJZ (afrekening kosten jeugdzorg met gemeenten) en voor de GGD € 405.561 positief.

Op de voorlopige cijfers 2021 is nog geen accountantscontrole toegepast.

Het aandeel van Veilig Thuis in genoemde € 405.561 is € 258.656 positief. Dit overschot is ontstaan doordat de incidenteel toegekende subsidiebedragen 2021 op een (te) laat tijdstip werden toegekend aan de GGD, waardoor het niet mogelijk was om de vacatures tijdig in te vullen.

Het aandeel van Overhead in genoemde € 405.561 is € 118.828 positief. Dit bedrag bestaat uit de volgende twee componenten:

- hogere nagenoeg incidentele baten op Overhead van circa 100.000
- per saldo € 18.000 lagere lasten, betreft zowel incidentele als structurele lasten

2.2 UITGANGSPUNTEN VOOR DE BEGROTING

De meerjarenraming 2024-2026 in deze begroting wordt in constante prijzen geraamd, dat wil zeggen dat de baten en lasten niet meerjarig worden geïndexeerd. Hierop zijn enkele uitzonderingen. Deze worden hieronder benoemd.

Loonkosten

Met ingang van boekjaar 2021 is vanuit de notitie Formatiebeheer gestart met het begroten op basis van formatie (structureel/tijdelijk) waar voorheen geacteerd werd op basis van bezetting in combinatie met vacatureruimte en verwachte einddata van de contracten. De loonkosten 2023 in deze begroting zijn als volgt tot stand gekomen:

1. Door het beschikbare aantal fte op de formatieplaatsen te vermenigvuldigen met de verwachte loonkosten 2022 per fte. Deze loonkosten per fte zijn gebaseerd op de gemiddelde loonkosten van de actuele bezetting in januari 2022. Er is rekening gehouden met periodieke verhogingen en bekende aanpassingen in premies. Voor de (circa 24) medewerkers die nog onder de CAO VVT vallen is 2022 doorgerekend met de salarismaatregelen van de CAO SGO. De formatie die op de hiervoor beschreven manier in de begroting 2023 verwerkt is, betreft de formatie uit de goedgekeurde primaire begroting 2022 aangevuld met de door het AB goedgekeurde structurele begrotingswijzigingen 2022.
2. De uitkomst onder 1. is verhoogd met 3,1%. Deze 3,1% betreft de "overheidsconsumptie beloning werknemers" zoals deze door de VZG vastgesteld is in de richtlijnen voor het opstellen van de begroting 2023.

Materiële lasten

Het materiële budget voor de begroting 2023 is bepaald door de goedgekeurde primaire begroting 2022 aangevuld met de door het AB goedgekeurde structurele begrotingswijzigingen 2022 te verhogen met +1,9%. Deze 1,9% betreft de "overheidsconsumptie materieel" zoals deze door de VZG vastgesteld is in de richtlijnen voor het opstellen van de begroting 2023.

In voorkomende gevallen is hiervan afgeweken:

1. Projecten zijn verantwoord op basis van beschikbare projectgelden en projectduur. In 2023 is opgenomen het project Uitstapprogramma RUPS 2021-2025. Dit project is budgetneutraal in de begroting verantwoord. De projecten Corona Gezondheidsmonitor jong volwassen en Jong Leren Eten makelaar zijn ingediend maar nog niet toegekend. Andere projecten lopen in 2022 af.
2. Jeugd Monitoren en volwassenen Monitoren worden één keer per vier jaar uitgevoerd. Dat brengt de volgende fluctuaties in de kosten met zich mee. De besteding in 2023 betreft de jeugdmonitor 2023 €10.000 en de Volwassen/Ouderen monitor 2024 €20.000. De laatste monitor start meestal al in het jaar daarvoor, daarom zijn reeds kosten begroot in 2023. Het restant van de kosten voor de Volwassenen/Ouderen monitor 2024 ad. €90.000 valt dan in 2024.

Monitoren kosten	2023	2024	2025	2026
Begroting 2022-2025	40.000	90.000		
Begroting 2023-2026	30.000	90.000		
Verschil	10.000	-		

3. De afschrijvingslasten in de meerjarenprogrammabegroting zijn gebaseerd op de staat van activa 31-12-2021 en het investeringsplan 2022 t/m 2026. De geldende afschrijvingstermijnen zijn opgenomen in de financiële verordening van de GGD. Afschrijvingslasten starten in het eerste jaar na het jaar waarin de investering plaatsgevonden heeft. De afschrijvingslasten laten per boekjaar het volgende verloop zien:4

Afschrijvingslasten	2023	2024	2025	2026
Begroting 2022-2025	313.001	285.954	231.935	n.v.t.
Begroting 2023-2026	270.251	321.406	287.594	283.069
Verschil	42.750	-35.452	-55.659	

Baten

Baten in de begroting 2023, waaronder de gemeentelijke bijdrage 2023, zijn als hoofdregel tot stand gekomen door de geactualiseerde opbrengsten 2022 te verhogen met 2,7% (conform de VZG richtlijn 2023).

In voorkomende gevallen is hiervan afgeweken:

1. TBC - De inkomsten via ons contract met Dienst Justitiële Inrichtingen (DJI) zullen teruglopen. Het huidige contract met DJI loopt tot juni 2022. Een drietal inrichtingen gaat over op IGRA (bloed) testen en maakt geen gebruik meer van de MRU-bus, die werkt volgens het screeningsprincipe. In de begroting 2023 en verder wordt rekening gehouden met een omzet van € 20.000 (In 2022 begroot op € 122.300). Hierdoor valt extra dekking op de wettelijke TBC-taken weg.
2. Rentebaten lening u/g aan de GGE: de renteopbrengsten zijn gebaseerd op een vaste rente en een vaste hoofdsom.

Onvoorzien

De post onvoorzien bedraagt € 15.000. Het betreft een meerjarig incidentele post bedoeld voor onvoorziene incidentele uitgaven of voor het één jaar dekken van structurele uitgaven.

Vennootschapsbelasting

Met ingang van 1 januari 2016 zijn overheidsondernemingen belastingplichtig voor de vennootschapsbelasting (hierna: VPB). De activiteiten zijn onderworpen aan de VPB, indien en voor zover zij een onderneming drijven. Een (cluster van) activiteit(en) vormt een onderneming voor de VPB wanneer aan de volgende drie cumulatieve criteria wordt voldaan:

1. er is sprake van een duurzame organisatie van kapitaal en arbeid, en;
2. er is sprake van deelname aan het economisch verkeer, en;
3. er wordt winst beoogd (het winstoogmerk wordt geacht reeds aanwezig te zijn indien structureel overschotten worden behaald of als incidenteel overschotten worden behaald en in concurrentie wordt getreden).

In principe vallen de activiteiten met betrekking tot Forensische Geneeskunde en PMR onder de VPB-plicht.

VZG richtlijnen:

	2019	2020	2021	2022	2023
VZG richtlijn (overheidsconsumptie beloning medewerkers)	2,00%	2,90%	2,50%	0,60%	3,10%
CAO SGO algemene salaris maatregelen	3,25%	3,00%	1,50%	2,40%	onbekend
VZG richtlijn (overheidsconsumptie materieel)	0,80%	1,60%	1,60%	1,50%	1,90%
VZG richtlijn inflatiecorrectie op gemeentelijke bijdragen (weging personele component 66,6% en materiële component 33,3%)	1,60%	2,50%	2,20%	0,90%	2,70%

Loonkostenontwikkeling t.o.v. de VZG-richtlijnen in de periode 2019 t/m 2022

Uitgangspunt van de GGD is dat de werkelijke loon- en prijsstijgingen worden gecompenseerd om uitholling van de taakuitvoering te voorkomen. Er zijn op dit moment geen afspraken met de deelnemende gemeenten over nacalculatie van de VZG-richtlijn. De VZG onderzoekt momenteel de berekeningsmethodiek van de VZG-richtlijn, waarbij de huidige systematiek op actualiteit/verbetering wordt beoordeeld en een voorstel voor toekomstige berekeningswijzen ter besluitvorming wordt aangeboden aan het VZG bestuur.

De CAO 2019-2020 en de CAO 2021-2022 laten afwijkingen zien ten opzichte van de VZG-richtlijnen in de periode 2019-2022.

CAO 2019-2020

Er is rekening gehouden met een structurele verhoging van 4,9 % in de periode 2019-2020 op basis van de VZG-richtlijnen. In de CAO is een verhoging van 6,25% afgesproken. Het tekort ten opzichte van de begroting bedraagt 1,35%. Per 1 januari 2019 zijn ook de ABP-pensioenpremies gestegen van 22,9% naar 24,9%. Het berekende tekort bedraagt € 371.669.

Dit bedrag is als volgt samengesteld:

- a. € 183.000 personeelslasten. Bij de loonkosten is rekening gehouden met een structurele verhoging van 4,9% in de periode 2019-2020 op basis van de VZG-richtlijn. In de cao is een verhoging van 6,25% afgesproken. Omdat de verhoging gefaseerd wordt ingevoerd, waren er in 2019 en 2020 geen budgettaire problemen. Vanaf 2021 is dit wel het geval.
- b. € 52.000 ziektekostenverzekering. Dit betreft extra structurele kosten omdat alle medewerkers volgens de cao in aanmerking komen voor een tegemoetkoming in de ziektekostenverzekering.
- c. € 136.000 pensioenpremies. Per 1 januari 2019 zijn ook de ABP-pensioenpremies gestegen van 22,9% naar 24,9%.

CAO 2021-2022

Er is rekening gehouden met een structurele verhoging van 3,1% in de periode 2021-2022 op basis van de VZG-richtlijnen. In de CAO is een verhoging van 3,9% afgesproken. Het tekort ten opzichte van de begroting bedraagt 0,8%. Per 1 januari 2021 zijn ook de ABP-pensioenpremies gestegen van 24,9% naar 25,9%. Het berekende tekort bedraagt € 142.304.

VZG-richtlijn 2023 (2,7%)

Voor de compensatie van de loon- en prijsontwikkeling in 2023 via de gemeentelijke bijdrage is de VZG-richtlijn van 2,7% gehanteerd. De bijstelling bedraagt € 449.538. Rekening houdend met 2/3 loonkosten en 1/3 materiële kosten is door de VZG een te hanteren loon- en prijsbijstelling bepaald.

2.3 BEGROTINGTEKORT 2023-2026 EN TAAKSTELLING

In deze begroting is voor 2023 en volgende jaren een verhoging van de gemeentelijke bijdrage opgenomen van € 1.069.156 in verband met:

1. structureel met € 513.973 voor de meerkosten ten opzichte van de VZG-richtlijn 2019 t/m 2022 als gevolg van de CAO 2019-2020, de CAO 2021-2022 en ABP-pensioenpremieverhogingen in 2019 en 2021;
2. structureel met € 105.645 vanwege inkomsten derving MRU-bus t.b.v. TBC screening;
3. structureel € 449.538 conform VZG-richtlijn (2,7%).

Voor wat betreft het begrotingstekort en/of voortgang taakstelling betekent dit het volgende:

GGD	2023	2024	2025	2026
Begrotingstekort excl. verhoging gemeentelijke bijdrage	619.618	737.359	643.548	639.023
Structurele verhoging gemeentelijke bijdrage i.v.m. exogeen tekort	513.973	513.973	513.973	513.973
Structurele verhoging gemeentelijke bijdrage i.v.m. lagere opbrengsten MRU bus	105.645	105.645	105.645	105.645
	619.618	619.618	619.618	619.618
Resterend begrotingstekort GGD in deze Programma begroting	0	117.741	23.930	19.405

IJZ	2023	2024	2025	2026
Begrotingstekort excl. verhoging gemeentelijke bijdrage	-	-	-	-
Structurele verhoging gemeentelijke bijdrage	-	-	-	-
Resterend begrotingstekort IJZ in deze Programma begroting	-	-	-	-

Resterend begrotingstekort GGD+ IJZ in deze Programma begroting	0	117.741	23.930	19.405

Met name de fluctuaties in afschrijvingslasten en Monitoren zorgen voor de fluctuaties in het (resterend) begrotingstekort.

2.4 INCIDENTELE BATEN EN LASTEN PER PROGRAMMA

	2023	2024	2025	2026
Saldo baten en lasten	0	117.741	23.930	19.405
Saldo toevoegingen en onttrekkingen aan reserves				
Begrotingssaldo	0	117.741	23.930	19.405
Waarvan incidentele baten en lasten (saldo)				
Structureel begrotingssaldo	0	117.741	23.930	19.405

2.5 UITEENZETTING FINANCIËLE POSITIE

2.5.1 Geprognosticeerde begin- en eindbalans (2021 t/m 2026)

Activa x 1.000 (GGD incl. IJZ)	31-12-2020	31-12-2021	31-12-2022	31-12-2023	31-12-2024	31-12-2025	31-12-2026
Vaste activa							
Materiële vaste activa	757	667	874	834	842	1.309	1.282
Financiële vaste activa	2.623	2.623	2.623	2.623	2.623	2.623	2.586
	3.380	3.290	3.497	3.457	3.465	3.932	3.868
Vlottende activa							
Voorraden	44	29	29	29	29	29	29
Vorderingen op openbare lichamen	6.985	2.644	2.644	2.644	2.644	2.644	2.644
Uitzettingen met rente typische looptijd korter dan één jaar:	7.288	11.686	11.493	11.533	11.407	10.916	10.960
Overige vorderingen	292	489	489	489	489	489	489
Liquide middelen	2	2	2	2	2	2	2
Overlopende activa	5.895	5.107	5.093	5.093	5.093	5.093	5.093
	20.506	19.957	19.750	19.790	19.664	19.173	19.217
Totaal Activa	23.886	23.247	23.247	23.247	23.129	23.105	23.085
Passiva x 1.000 (GGD incl. IJZ)	31-12-2020	31-12-2021	31-12-2022	31-12-2023	31-12-2024	31-12-2025	31-12-2026
Eigen vermogen							
Reserves	453	244	244	244	244	244	244
Bestemmingsreserves	4.432	3.900	3.900	3.900	3.900	3.900	3.900
Totaal nog te bestemmen en begrotingstekort	-6.173	-1.610	-1.610	-1.610	-1.728	-1.752	-1.772
	-1.288	2.534	2.534	2.534	2.416	2.392	2.372
Voorzieningen							
Voorzieningen	60						
Vlottende passiva							
Netto vlottende schulden met rente typische looptijd korter dan één jaar	24.290	19.886	19.886	19.886	19.886	19.886	19.886
Overlopende passiva	824	827	827	827	827	827	827
	25.174	20.713	20.713	20.713	20.713	20.713	20.713
Totaal Passiva	23.886	23.247	23.247	23.247	23.129	23.105	23.085

Kengetallen	31-12-2020	31-12-2021	31-12-2022	31-12-2023	31-12-2024	31-12-2025	31-12-2026
Solvabiliteit	-5%	11%	11%	11%	10%	10%	10%
Liquiditeit ratio	0,8%	1,0%	1,0%	1,0%	0,9%	0,9%	0,9%
Netto schuld quote	-1,3%	1,2%	1,2%	1,2%	1,1%	0,7%	0,7%
Netto schuld quote gecorrigeerd	-3,0%	-0,5%	-0,7%	-0,7%	-0,7%	-1,1%	-1,0%
Ruimte kasgeldlimiet (omvang kostenbegroting) bedragen x 1.000	5.139	10.028	10.372	10.931	10.717	10.028	10.071

2.5.2 Geprognosticeerde EMU-saldo (2023 t/m 2026)

	31-12-2023	31-12-2024	31-12-2025	31-12-2026
1 (+) Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c).	0	-117.741	-23.930	-19.405
2 (+) Afschrijvingen ten laste van de exploitatie.	270.251	321.406	287.594	283.069
3 (+) Bruto dotatie aan voorzieningen ten laste van de exploitatie.				
4 (-) Investerings in (im)materiële vaste activa die op de balans worden geactiveerd.	229.988	328.936	754.850	256.117
5 (+) Ontvangen bijdragen van andere overheden, de Europese Unie en overige die niet op de exploitatie zijn verantwoord en niet al in mindering zijn gebracht bij post 4				
6 (+) Desinvesteringen in (im)materiële vaste activa: Opbrengsten uit desinvesteringen in (im)materiële vaste activa (tegen verkoopprijs) voor zover niet op exploitatie verantwoord				
7 (-) Aankoop van grond en de uitgaven aan bouw-, woonrijp maken e.d. (alleen transacties met derden die niet op de exploitatie staan)				
8 (+) Grondverkoop: Verkoopopbrengsten van grond (tegen verkoopprijs) voor zover transacties niet op de exploitatie verantwoord				
9 (-) Betalingen ten laste van de voorzieningen.				
10 (-) Betalingen die niet via de onder post 1 genoemde exploitatie lopen, maar rechtstreeks ten laste van de reserves (inclusief fondsen en dergelijke) worden gebracht en die nog niet vallen onder één van bovenstaande posten.				
11 Verkoop van aandelen:				
11a Gaat u deelnemingen en aandelen verkopen? (ja/nee)				
11b (-) Zo ja wat is bij verkoop de te verwachten boekwinst?				
Berekend EMU-saldo	40.264	-125.271	-491.186	7.547

2.5.3 Investeringsplan 2022-2026

Investeringsplan	2022	2023	2024	2025	2026
Apparatuur 2013 JGZ			73.517		
Apparatuur JGZ 2014				56.679	
Audiometers	75.000				
Batterij, Unit UPS Serverruimte Goes	15.000				
Beeldschermen 2019			60.376		
Core Switch HP			25.000		
Firewall (hardware)			20.000		
Hardware	40.000				40.000
Koelkasten cold chain	48.576				
Koffieautomaten			7.929		
Laptops 2017	63.750				
Laptops 2018		20.115			
Laptops 2019			56.926		
Laptops 2020				87.510	
Laptops 2021					24.244
Meubilair 2011	35.878	15.000		5.000	
Meubilair 2012	46.349				
Meubilair 2013 Algemeen			11.504		
Meubilair 2013 JGZ			3.827	10.000	
Mobiele Telefoons 2018		146.880			146.880
Mobiele Telefoons 2019	30.000			30.000	
Mobiele Telefoons 2020		20.993			20.993
Mobiele Telefoons 2021			59.857		
Monitor+print+div.2020				12.685	
MRU inclusief apparatuur				506.298	
Narrowcasting (JGZ)	25.000				
Onvoorzien en uitval ICT	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000
Prikstoel				1.678	
Prikstoel hydraulisch	6.286				
Servers virtualisatie				35.000	
LAN Switches	13.953				
Vaccinkoelkasten RVP 2026					14.000
Weegschalen	18.000				
Wifi AccesPoints (20x)		17.000			
Eindtotaal	427.792	229.988	328.936	754.850	256.117

Totaal investeringen 2022 t/m 2025 Programmabegroting 2023-2026	1.741.566
Totaal investeringen 2022 t/m 2025 Programmabegroting 2022-2025	<u>1.693.685</u>
	<u><u>47.881</u></u>

2.5.4 Stand en verloop van de reserves en voorzieningen

2.5.4.1 Stand en verloop van de reserves

Eigen vermogen geconsolideerd	31-12-2021	31-12-2020
Algemene Reserve	243.996	452.624
Bestemmingsreserves	3.900.585	4.431.398
Gerealiseerde resultaat	-1.610.439	-6.173.069
Totaal eigen vermogen	2.534.142	-1.289.047

Algemene Reserve verloopoverzicht	Saldo 1-1-2021	Bestemming saldo2020	Toevoeging 2021	Onttrekking 2021	Saldo 31-12-2021
Algemene Reserve	452.624	35.372		244.000	243.996
Totaal Algemene Reserve	452.624	35.372	-	244.000	243.996

Bestemmingsreserve verloopoverzicht (GGD)	Saldo 1-1-2021	Bestemming saldo 2020	Toevoeging 2021	Onttrekking 2021	Saldo 31-12-2021
Saldireserve Markttaken	322.761				322.761
Saldireserve Gemeentelijke Projecten	279.759	48.610			328.369
Bestemmingsreserve huisvesting Goes	2.623.225				2.623.225
Transformatiefonds	987.034			548.096	438.938
Vaart in Veiligheid	218.619			31.327	187.292
Totaal Bestemmingsreserve	4.431.398	48.610	-	579.423	3.900.585

Gerealiseerd resultaat	Saldo 1-1-2021	Bestemming saldo 2020	Toevoeging 2021	Onttrekking 2021	Saldo 31-12-2021
Gerealiseerd resultaat boekjaar GGD	83.982	-83.982	405.561		405.561
Gerealiseerd resultaat boekjaar IJZ	-6.257.051	6.257.051	-2.016.000		-2.016.000
Gerealiseerd resultaat boekjaar gecons	-6.173.069	6.173.069	-1.610.439	-	-1.610.439

Eigen vermogen geconsolideerd	31-12-2022	31-12-2021
Algemene Reserve	243.996	243.996
Bestemmingsreserves	3.900.585	3.900.585
Nog te bestemmen resultaat	-1.610.439	-1.610.439
Totaal eigen vermogen	2.534.142	2.534.142

Algemene Reserve verloopoverzicht	Saldo 1-1-2022	Bestemming saldo 2021	Toevoeging 2022	Onttrekking 2022	Saldo 31-12-2022
Algemene Reserve	243.996				243.996
Totaal Algemene Reserve	243.996	-	-	-	243.996

Bestemmingsreserve verloopoverzicht	Saldo 1-1-2022	Bestemming saldo 2021	Toevoeging 2022	Onttrekking 2022	Saldo 31-12-2022
Saldireserve Markttaken	322.761				322.761
Saldireserve Gemeentelijke Projecten	328.369				328.369
Bestemmingsreserve huisvesting Goes	2.623.225				2.623.225
Transformatiefonds	438.938				438.938
Vaart in Veiligheid	187.292				187.292
Doorontwikkeling Expertiseteam Jeugdhulp Z					-
Totaal Bestemmingsreserve	3.900.585	-	-	-	3.900.585

Gerealiseerd resultaat	Saldo 1-1-2022	2021	Toevoeging 2022	Onttrekking 2022	Saldo 31-12-2022
Nog te bestemmen resultaat 2021 GGD	405.561	-	-	-	405.561
Nog te bestemmen resultaat 2021 IJZ	-2.016.000				-2.016.000
Totaal nog te bestemmen	-1.610.439	-	-	-	-1.610.439

Eigen vermogen geconsolideerd	31-12-2023	31-12-2022
Algemene Reserve	243.996	243.996
Bestemmingsreserves	3.900.585	3.900.585
Nog te bestemmen resultaat en begrotingstekort	-1.610.439	-1.610.439
Totaal eigen vermogen	2.534.142	2.534.142

Algemene Reserve verloopoverzicht	Saldo 1-1-2023	Bestemming saldo 2022	Toevoeging 2023	Onttrekking 2023	Saldo 31-12-2023
Algemene Reserve ¹⁾	243.996				243.996
Totaal Algemene Reserve	243.996	-	-	-	243.996

Bestemmingsreserve verloopoverzicht	Saldo 1-1-2023	Bestemming saldo 2022	Toevoeging 2023	Onttrekking 2023	Saldo 31-12-2023
Saldireserve Markttaken	322.761				322.761
Saldireserve Gemeentelijke Projecten	328.369				328.369
Bestemmingsreserve huisvesting Goes	2.623.225				2.623.225
Transformatiefonds	438.938				438.938
Vaart in Veiligheid	187.292				187.292
Totaal Bestemmingsreserve	3.900.585	-	-	-	3.900.585

Gerealiseerd resultaat	Saldo 1-1-2023	2022	Toevoeging 2023	Onttrekking 2023	Saldo 31-12-2023
Nog te bestemmen resultaat 2021 GGD	405.561				405.561
Begrotingstekort GGD	-			-	-
Nog te bestemmen resultaat 2021 IJZ	-2.016.000				-2.016.000
Begrotingstekort IJZ	-				-
Totaal nog te bestemmen en begrotingstekort	-1.610.439	-	-	-	-1.610.439

Eigen vermogen geconsolideerd	31-12-2024	31-12-2023
Algemene Reserve	243.996	243.996
Bestemmingsreserves	3.900.585	3.900.585
Nog te bestemmen resultaat en begrotingstekort	-1.728.180	-1.610.439
Totaal eigen vermogen	2.416.401	2.534.142

Algemene Reserve verloopoverzicht	Saldo 1-1-2024	Bestemming saldo 2023	Toevoeging 2024	Onttrekking 2024	Saldo 31-12-2024
Algemene Reserve	243.996				243.996
Totaal Algemene Reserve	243.996	-	-	-	243.996

Bestemmingsreserve verloopoverzicht	Saldo 1-1-2024	Bestemming saldo 2023	Toevoeging 2024	Onttrekking 2024	Saldo 31-12-2024
Saldireserve Markttaken	322.761				322.761
Saldireserve Gemeentelijke Projecten	328.369				328.369
Bestemmingsreserve huisvesting Goes	2.623.225				2.623.225
Transformatiefonds	438.938				438.938
Vaart in Veiligheid	187.292				187.292
Totaal Bestemmingsreserve	3.900.585	-	-	-	3.900.585

Gerealiseerd resultaat	Saldo 1-1-2024	2023	Toevoeging 2024	Onttrekking 2024	Saldo 31-12-2024
Nog te bestemmen resultaat 2021 GGD	405.561				405.561
Begrotingstekort GGD	-			117.741	-117.741
Nog te bestemmen resultaat 2021 IJZ	-2.016.000				-2.016.000
Begrotingstekort IJZ	-				-
Totaal nog te bestemmen en begrotingstekort	-1.610.439	-	-	117.741	-1.728.180

Eigen vermogen geconsolideerd	31-12-2025	31-12-2024
Algemene Reserve	243.996	243.996
Bestemmingsreserves	3.900.585	3.900.585
Nog te bestemmen resultaat en begrotingstekort	-1.752.110	-1.728.180
Totaal eigen vermogen	2.392.472	2.416.401

Algemene Reserve verloopoverzicht	Saldo 1-1-2025	Bestemming saldo 2024	Toevoeging 2025	Onttrekking 2025	Saldo 31-12-2025
Algemene Reserve	243.996				243.996
Totaal Algemene Reserve	243.996	-	-	-	243.996

Bestemmingsreserve verloopoverzicht	Saldo 1-1-2025	Bestemming saldo 2024	Toevoeging 2025	Onttrekking 2025	Saldo 31-12-2025
Saldireserve Markttaken	322.761				322.761
Saldireserve Gemeentelijke Projecten	328.369				328.369
Bestemmingsreserve huisvesting Goes	2.623.225				2.623.225
Transformatiefonds	438.938				438.938
Vaart in Veiligheid	187.292				187.292
Totaal Bestemmingsreserve	3.900.585	-	-	-	3.900.585

Gerealiseerd resultaat	Saldo 1-1-2025	2024	Toevoeging 2025	Onttrekking 2025	Saldo 31-12-2025
Nog te bestemmen resultaat 2021 GGD	405.561				405.561
Begrotingstekort GGD	-117.741			23.930	-141.671
Nog te bestemmen resultaat 2021 IJZ	-2.016.000				-2.016.000
Totaal nog te bestemmen en begrotingstekort	-1.728.180	-	-	23.930	-1.752.110

Eigen vermogen geconsolideerd	31-12-2026	31-12-2025
Algemene Reserve	243.996	243.996
Bestemmingsreserves	3.900.585	3.900.585
Nog te bestemmen resultaat en begrotingstekort	-1.771.515	-1.752.110
Totaal eigen vermogen	2.373.067	2.392.472

Algemene Reserve verloopoverzicht	Saldo 1-1-2026	Bestemming saldo 2025	Toevoeging 2026	Onttrekking 2026	Saldo 31-12-2026
Algemene Reserve ¹⁾	243.996				243.996
Totaal Algemene Reserve	243.996	-	-	-	243.996

Bestemmingsreserve verloopoverzicht	Saldo 1-1-2026	Bestemming saldo 2025	Toevoeging 2026	Onttrekking 2026	Saldo 31-12-2026
Saldireserve Markttaken	322.761				322.761
Saldireserve Gemeentelijke Projecten	328.369				328.369
Bestemmingsreserve huisvesting Goes	2.623.225				2.623.225
Transformatiefonds	438.938				438.938
Vaart in Veiligheid	187.292				187.292
Totaal Bestemmingsreserve	3.900.585	-	-	-	3.900.585

Gerealiseerd resultaat	Saldo 1-1-2026	2025	Toevoeging 2026	Onttrekking 2026	Saldo 31-12-2026
Nog te bestemmen resultaat 2021 GGD	405.561				405.561
Begrotingstekort GGD	-141.671			19.405	-161.076
Nog te bestemmen resultaat 2021 IJZ	-2.016.000				-2.016.000
Totaal nog te bestemmen en begrotingstekort	-1.752.110	-	-	19.405	-1.771.515

2.5.4.2 Stand en verloop van de voorzieningen

Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	Saldo 01-01-20	Dotatie 2020	Onttrekking 2020	Vrijval 2020	Saldo 31-12-20	Voorzieningen met looptijd korter dan 1 jaar
Voorziening reorganisatie	131.277	5.248	69.892	6.260	60.373	60.373
Totaal voorzieningen	131.277	5.248	69.892	6.260	60.373	60.373

Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	Saldo 01-01-21	Dotatie 2021	Onttrekking 2021	Vrijval 2021	Saldo 31-12-21	Voorzieningen met looptijd korter dan 1 jaar
Voorziening reorganisatie	60.373	-	17.335	43.038	-	-
Totaal voorzieningen	60.373	0	17.335	43.038	0	

2.5.5 Overzicht van baten en lasten per taakveld

Taakvelden	2022 (P)	2023 (P)	2024 (P)	2025 (P)	2026 (P)
0.4 - Overhead	6.319.738	6.376.978	6.431.098	6.437.181	6.379.213
Kosten	6.895.997	6.866.095	6.920.216	6.926.299	8.128.066
Mutatie reserves	-100.000				
Opbrengsten	-476.259	-489.118	-489.118	-489.118	-1.748.853
0.5 - Treasury	-185.279	-183.626	-183.626	-183.626	-183.626
Opbrengsten	-185.279	-183.626	-183.626	-183.626	-183.626
0.8 - Overige baten en lasten	15.000	15.000	15.000	15.000	15.000
Kosten	15.000	15.000	15.000	15.000	15.000
0.9 - Vennootschapsbelasting	5.384	5.486	5.486	5.486	5.486
Kosten	5.384	5.486	5.486	5.486	5.486
6.1 - Samenkracht en burgerparticipatie	3.208	-977	-977	-977	-977
Kosten	607.180	619.302	619.302	619.302	619.302
Opbrengsten	-603.973	-620.280	-620.280	-620.280	-620.280
6.2 - Wijkteams	-325.113	-444.820	-444.820	-444.820	-444.820
Kosten	117.822.112	5.335.027	5.335.027	5.335.027	4.075.293
Opbrengsten	-118.147.225	-5.779.847	-5.779.847	-5.779.847	-4.520.112
6.6 - Maatwerkvoorzieningen	30.634	32.914	32.914	32.914	32.914
Kosten	30.634	32.914	32.914	32.914	32.914
6.72 - Maatwerkdienstverlening 18-		-	-	-	-
Kosten		76.866.450	76.866.450	76.866.450	76.866.450
Opbrengsten		-76.866.450	-76.866.450	-76.866.450	-76.866.450
6.82 - Geëscaleerde zorg 18-		-	-	-	-
Kosten		41.784.106	41.784.106	41.784.106	41.784.106
Opbrengsten		-41.784.106	-41.784.106	-41.784.106	-41.784.106
7.1 - Volksgezondheid	-5.863.573	-5.800.955	-5.737.334	-5.837.229	-5.783.786
Kosten	13.110.349	13.759.204	13.816.238	13.716.344	13.769.787
Opbrengsten	-18.973.922	-19.560.160	-19.553.573	-19.553.573	-19.553.573
Eindtotaal	-0	-0	117.741	23.930	19.405

BIJLAGE 1 Gemeentelijke bijdrage 2023 (P) GGD incl. IJZ

Standenregister gemeentelijke bijdrage	<u>GGD structureel</u>	<u>GGD incidenteel</u>	<u>GGD totaal</u>	<u>IJZ structureel</u>	<u>IJZ incidenteel</u>	<u>IJZ totaal</u>	<u>GGD+IJZ totaal</u>
Begrotingsjaar 2022							
Programmabegroting 2022-2025							
Programmabegroting 2022-2025 (incl. toezicht WMO + MBO ziekteverzuim)	16.649.541		16.649.541	116.632.554		116.632.554	133.282.095
Programmabegroting 2022-2025 meerkosten t.o.v VZG richtlijn		371.669	371.669			-	371.669
	16.649.541	371.669	17.021.210	116.632.554	-	116.632.554	133.653.764
Begrotingswijziging 2022 nr. 1 van pionieren naar professionaliseren				147.423		147.423	147.423
				-		-	
Begrotingswijziging 2022 nr. 3 n.a.v. Burap (Reimerswaal)				93.855		93.855	-93.855
Begrotingswijziging 2022 nr. 4 tijdelijke hulpstructuur		300.000	300.000				300.000
Totaal begrotingsjaar 2022 eindsaldo	16.649.541	671.669	17.321.210	116.686.122	-	116.686.122	134.007.332
							-
Begrotingsjaar 2023							-
Totaal begrotingsjaar 2023 beginsaldo	16.649.541	-	16.649.541	115.991.220		115.991.220	132.640.761
Programmabegroting 2023-2026 VZG index + 2,7%	449.538	-	449.538	3.131.763		3.131.763	3.581.301
Programmabegroting 2023-2026 meerkosten t.o.v. VZG richtlijn	513.973	-	513.973	2.474.203		2.474.203	2.988.176
Programmabegroting 2023-2026 inkomsten derving MRU bus TBC	105.645	-	105.645				105.645
Totaal begrotingsjaar 2023	17.718.697	-	17.718.697	121.597.186	-	121.597.186	139.315.883

Gemeen- telijke bijdragen GGD+IJZ	Bijdrage 2023 (P) 7.1 Volks- gezondheid (WPG collectief)	Bijdrage 2023 (P) 7.1 Volks- gezondheid (BDU JGZ,RVP)	Bijdrage 2023 (P) 6.1 Samen- kracht en burger- participatie	Bijdrage 2023 (P) 6.2 Wijkteams (Veilig Thuis)	Bijdrage 2023 (P) toezicht WMO 6.6 Maatwerk- voor- zieningen	Bijdrage 2023 (P) MBO ziekte- verzuim 4.3 Onderwijs- beleid en leerling- zaken	<i>Totaal bijdrage 2023 (P) GGD</i>	Bijdrage 2023 (P) 0.4 Overhead (Inkoop Jeugdhulp Zeeland)	Bijdrage 2023 (P) 6.2 Wijkteams (Inkoop Jeugdhulp Zeeland)	Bijdrage 2023 (P) 6.72 Maatwerkdien- stverlenin- g 18- (Inkoop Jeugdhulp Zeeland)	Bijdrage 2023 (P) 6.82 Geëscaleer- de zorg 18- (Inkoop Jeugdhulp Zeeland)	<i>Totaal bijdrage 23 (P) Inkoop Jeugdhulp Zeeland</i>	<i>Totaal bijdrage 2023 (P)</i>
Borsele	455.932	516.459	26.945	91.381	1.784	4.426	1.096.928	27.537	127.104	4.421.370	2.373.158	6.949.169	8.046.097
Goes	771.156	772.757	45.574	156.704	3.018	6.623	1.755.832	48.080	221.923	9.054.075	3.901.687	13.225.765	14.981.597
Hulst	550.983	496.058	32.562	102.437	2.156	4.251	1.188.448	31.499	145.390	5.181.809	2.354.008	7.712.706	8.901.154
Kapelle	257.398	305.716	15.212	44.821	1.007	2.620	626.775	13.108	60.504	2.667.343	1.415.413	4.156.368	4.783.143
Middelburg	978.362	1.058.172	57.819	250.797	3.829	9.069	2.358.047	78.308	382.000	12.428.305	7.019.499	19.908.112	22.266.159
Noord- Beveland	151.478	120.623	8.952	34.200	593	1.034	316.879	10.858	50.119	889.404	514.934	1.465.315	1.782.194
Reimers- waal	457.491	612.819	27.037	99.191	1.790	5.252	1.203.579	29.494	136.134	4.355.514	2.932.559	7.453.701	8.657.280
Schouwen- Duiveland	680.661	640.350	40.226	119.403	2.664	5.488	1.488.791	36.244	167.289	4.737.968	3.023.371	7.964.872	9.453.663
Sluis	462.886	393.658	27.356	73.896	1.811	3.374	962.980	22.451	103.624	3.857.167	2.058.161	6.041.403	7.004.383
Terneuzen	1.088.239	1.027.867	64.313	236.064	4.259	8.809	2.429.551	73.466	339.093	12.110.633	6.926.732	19.449.924	21.879.475
Tholen	521.211	627.674	30.802	119.833	2.040	5.379	1.306.939	36.488	314.966	3.582.069	2.375.062	6.308.585	7.615.524
Veere	438.648	447.730	25.923	65.998	1.717	3.837	983.853	19.320	101.416	2.864.616	1.423.704	4.409.056	5.392.909
Vlissingen	886.328	850.994	52.380	199.628	3.469	7.293	2.000.092	62.265	307.950	10.716.179	5.465.817	16.552.211	18.552.303
Totaal	7.700.773	7.870.876	455.100	1.594.353	30.137	67.457	17.718.696	489.118	2.457.512	76.866.452	41.784.105	121.597.187	139.315.883